

Форма № Н - 3.03

Затверджено наказом МОН
України
від “___” _____ 20__ р.
№___

Львівський національний університет імені Івана Франка

(повна назва вищого навчального закладу)

Кафедра (предметна, циклова комісія) **теорії та історії культури**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“_____” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки **6.020101 культурологія**

(шифр і назва напряму підготовки)

для спеціальності (тей) **6.020101 культурологія**

(шифр і назва спеціальності (тей))

спеціалізації _____

(назва спеціалізації)

інституту, факультету, відділення **філософського факультету**

(назва інституту, факультету, відділення)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

Історія світової культури. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів
(назва дисципліни)

за напрямом підготовки **культурологія**, спеціальністю **культурологія**. - _____:
_____, 20__.- __ с.

Розробники: доцент кафедри теорії та історії культури, к. філос. н. Ліщинська О.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (циклової, предметної комісії) _____

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедрою (циклової, предметної комісії) _____

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“__” _____ 20__ р

Схвалено методичною комісією за напрямом підготовки
(спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

“__” _____ 20__ р. Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Ó _____, 20__
Ó _____, 20__

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни

“Історія світової культури”)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів, – 8	Галузь знань 0201 культура <small>(шифр, назва)</small>	Нормативна	
Модулів – 4	Напрямок 6.020101 культурологія <small>(шифр, назва)</small>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування) Культурологія	1-й	
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 420		1-2-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	70 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		70 год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		280 год.	год.
		ІНДЗ:	
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчити та проаналізувати історичні закономірності культурно-історичних епох

Завдання: розглянути та проаналізувати культурно-історичні епохи, з'ясувати їх особливості та спільні закономірності розвитку, спрогнозувати тенденції подальшого культурного розвитку.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: основні культурологічні поняття історії світової культури, особливості кожної культурно-історичної епохи, їх спільні та відмінні риси, основні здобутки історії культури кожної культурно-історичної епохи.

вміти: аналізувати особливості культурно-історичних епох, проводити компаративний аналіз різних епох, проводити паралелі культурного розвитку окремих історичних епох зі сьогоденням, прогнозувати тенденції подальшого культурного розвитку з урахування історично-культурних закономірностей.

3. Програма навчальної дисципліни (тематика лекційних і семінарських занять)

Тема лекційного заняття	Тема семінарського заняття	Кількість годин		
		Лекцій	Семінарських занять	Самостійної роботи студентів
1. Предмет та завдання курсу «Історія світової культури»	1. Поняття та історична типологія культури	2	2	8
2. Первісна культурно-історична епоха	2. Первісна культурно-історична епоха	2	2	8
3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха	3. Старосхідна культурно-історична епоха	2	2	8
4. Історія культури Стародавнього Єгипту	4. Стародавній Єгипет як культурно-історичний феномен	2	2	8
5. Розвиток культури Месопотамії	5. Історична своєрідність культури Месопотамії	2	2	8
6. Особливості культури Східного Середземномор'я	6. Історія культури Східного Середземномор'я	2	2	8
7. Етапи становлення та розвитку культури Стародавнього Ірану	7. Важливі етапи розвитку давньоіранської культури	2	2	8
8. Типові риси історії культури Стародавньої Індії	8. Головні віхи розвитку культури Стародавньої Індії	2	2	8
9. Історична своєрідність культури Стародавнього Китаю	9. Культурно-історичний феномен Стародавнього Китаю	2	2	8
10. Формування та особливості культурного розвитку Давньої Америки	10. Історія культури доколумбової Америки	2	2	8
11. Античність як культурно-історична	11. Античність як культурно-історична	2	2	8

епоха	епоха			
12. Історія культури Стародавньої Греції	12. Культура Стародавньої Греції	4	4	16
13. Розвиток культури Стародавнього Риму	13. Історія культури Стародавнього Риму	2	2	8
14. Середньовіччя як культурно-історична епоха	14. Середньовіччя як культурно-історична епоха	2	2	8
15. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя	15. Історична своєрідність культури західноєвропейського Середньовіччя	4	4	16
16. Особливості історії культури Візантії	16. Культура Візантії: особливості розвитку та історичне значення	2	2	8
17. Історія середньовічної культури арабського Сходу	17. Арабо-мусульманська культура середньовічного періоду	2	2	8
18. Розвиток середньовічної культури Індії та Далекого сходу	18. Історія середньовічної культури народів Азії та Африки	2	2	8
19. Ренесанс як культурно-історична епоха	19. Культурно-історична епоха Ренесансу	2	2	8
20. Історія культури італійського ренесансу	20. Головні періоди та досягнення культури італійського Ренесансу	4	4	16
21. Головні тенденції історії культури Північного Відродження	21. Особливості історії культури Північного Ренесансу	2	2	8
22. Реформація в культурі Європи	22. Реформація: ідейні витоки, представники, значення	2	2	8
23. Новий час як культурно-історична епоха	23. Новочасна культурно-історична епоха	2	2	8
24. Художні напрями XVII століття	24. Доба бароко та класицизму	2	2	8
25. Особливості розвитку культури доби Просвітництва	25. Історія культури доби Просвітництва	2	2	8
26. Історія культури XIX століття	26. Особливості культурного життя у XIX столітті	2	2	8
27. Мистецькі напрями XIX століття	27. Розвиток художньої культури XIX століття	4	4	16
28. Новітня культурно-історична епоха	28. Новітній час як культурно-історична епоха	2	2	8
29. Модернізм як культурний феномен	29. Модернізм в історії світової культури	2	2	8
30. Історія культури доби постмодернізму	30. Постмодернізм в історії світової культури	2	2	8
31. Головні тенденції сучасної культури народів світу	31. Особливості сучасної культури народів світу	2	2	8

Разом:	70	70	280
--------	----	----	-----

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Первісна та старосхідна культурно-історична епохи*

- Тема 2.** Первісна культурно-історична епоха
Тема 3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха
Тема 4. Історія культури Стародавнього Єгипту
Тема 5. Розвиток культури Месопотамії
Тема 6. Особливості культури Східного Середземномор'я
Тема 7. Етапи становлення та розвитку культури Стародавнього Ірану
Тема 8. Типові риси історії культури Стародавньої Індії
Тема 9. Історична своєрідність культури Стародавнього Китаю
Тема 10. Формування та особливості культурного розвитку Давньої Америки

Змістовий модуль 2. *Антична та середньовічна культурно-історичні епохи*

- Тема 11.** Античність як культурно-історична епоха
Тема 12 . Історія культури Стародавньої Греції
Тема 13. Розвиток культури Стародавнього Риму
Тема 14. Середньовіччя як культурно-історична епоха
Тема 15. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя
Тема 16. Особливості історії культури Візантії

Змістовий модуль 3. *Ренесанс як культурно-історична епоха.*

- Тема 19.** Ренесанс як культурно-історична епоха
Тема 20 . Історія культури італійського ренесансу
Тема 21. Головні тенденції історії культури Північного Відродження

Змістовий модуль 4. *Новочасна та Новітня культурно-історична епоха*

- Тема 23.** Новий час як культурно-історична епоха
Тема 24 . Художні напрями XVII ст.
Тема 25. Особливості розвитку культури доби Просвітництва
Тема 26. Історія культури XIX століття
Тема 27. Мистецькі напрями XIX століття
Тема 28. Новітня культурно-історична епоха
Тема 29. Модернізм як культурний феномен
Тема 30. Історія культури доби постмодернізму

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ з дисципліни «Історія світової культури»

№ П/П МК	СЕМЕСТР	ТИЖДЕНЬ	ТЕМА
1	I	10-й	<i>Первісна та старосхідна культурно-історична епохи</i>
2	I	17-й	<i>Антична та середньовічна культурно-історичні епохи</i>

3	II	6-й	<i>Ренасанс як культурно-історична епоха</i>
4	II	15-й	<i>Новочасна та Новітня культурно-історична епоха</i>

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	П	Лаб	інд	Ср		л	П	Лаб	інд	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль												
Змістовий модуль 1. Первісна та старосхідна культурно-історична епохи.												
Тема 2. Первісна культурно-історична епоха.		2	2			8						
Тема 3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха		2	2			8						
Тема 4. Історія культури Стародавнього Єгипту		2	2			8						
Тема 5. Розвиток культури Месопотамії		2	2			8						
Тема 6. Особливості культури Східного Середземномор'я		2	2			8						
Тема 7. Етапи становлення та розвитку культури Стародавнього Ірану		2	2			8						
Тема 8. Типові риси історії культури Стародавньої Індії		2	2			8						
Тема 9. Історична своєрідність культури Стародавнього Китаю		2	2			8						
Тема 10. Формування та особливості культурного розвитку Давньої Америки		2	2			8						
Разом – зм. Модуль 1		18	18			72						

Змістовий модуль 2. Антична та середньовічна культурно-історичні епохи.											
Тема 11. Античність як культурно-історична епоха.		2	2			8					
Тема 12. Історія культури Стародавньої Греції		4	4			16					
Тема 13. Розвиток культури Стародавнього Риму		2	2			8					
Тема 14. Середньовіччя як культурно-історична епоха		2	2			8					
Тема 15. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя		4	4			16					
Тема 16. Особливості історії культури Візантії		2	2			8					
Разом – зм. Модуль 2		16	16			64					
Змістовий модуль 3. Ренесанс як культурно-історична епоха.											
Тема 19. Ренесанс як культурно-історична епоха		2	2			8					
Тема 20. Історія культури італійського ренесансу		4	4			16					
Тема 21. Головні тенденції історії культури Північного Відродження		2	2			8					
Разом – зм. Модуль 3		8	8			32					
Змістовий модуль 4. Новочасна та Новітня культурно-історична епоха											
Тема 23. Новий час як культурно-історична епоха		2	2			8					
Тема 24. Художні напрями XVII століття		2	2			8					
Тема 25. Особливості розвитку культури доби Просвітництва		2	2			8					
Тема 26. Історія культури XIX століття		2	2			8					
Тема 27. Мистецькі напрями XIX століття		4	4			8					

Тема 28. Новітня культурно-історична епоха		2	2			8						
Тема 29. Модернізм як культурний феномен		2	2			8						
Тема 30. Історія культури доби постмодернізму		2	2			8						
Разом – зм. модуль 4		18	18			72						
Усього годин		60	60			240						

5. Теми семінарських занять

1. Поняття та історична типологія культури	2
2. Первісна культурно-історична епоха	2
3. Старосхідна культурно-історична епоха	2
4. Стародавній Єгипет як культурно-історичний феномен	2
5. Історична своєрідність культури Месопотамії	2
6. Історія культури Східного Середземномор'я	2
7. Важливі етапи розвитку давньоіранської культури	2
8. Головні віхи розвитку культури Стародавньої Індії	2
9. Культурно-історичний феномен Стародавнього Китаю	2
10. Історія культури доколумбової Америки	2
11. Античність як культурно-історична епоха	2
12. Культура Стародавньої Греції	4
13. Історія культури Стародавнього Риму	2
14. Середньовіччя як культурно-історична епоха	2
15. Історична своєрідність культури західноєвропейського Середньовіччя	4
16. Культура Візантії: особливості розвитку та історичне значення	2
17. Арабо-мусульманська культура середньовічного періоду	2
18. Історія середньовічної культури народів Азії та Африки	2
19. Культурно-історична епоха Ренесансу	2
20. Головні періоди та досягнення культури італійського Ренесансу	4
21. Особливості історії культури Північного Ренесансу	2
22. Реформація: ідейні витoki, представники, значення	2
23. Новочасна культурно-історична епоха	2
24. Доба бароко та класицизму	2
25. Історія культури доби Просвітництва	2
26. Особливості культурного життя у XIX столітті	2
27. Розвиток художньої культури XIX століття	4
28. Новітній час як культурно-історична епоха	2
29. Модернізм в історії світової культури	2
30. Постмодернізм в історії світової культури	2
31. Особливості сучасної культури народів світу	2
Усього	70

8. Самостійна робота

1. Поняття та історична типологія культури	8
2. Первісна культурно-історична епоха	8
3. Старосхідна культурно-історична епоха	8
4. Стародавній Єгипет як культурно-історичний феномен	8
5. Історична своєрідність культури Месопотамії	8
6. Історія культури Східного Середземномор'я	8
7. Важливі етапи розвитку давньоіранської культури	8
8. Головні віхи розвитку культури Стародавньої Індії	8
9. Культурно-історичний феномен Стародавнього Китаю	8
10. Історія культури доколумбової Америки	8
11. Античність як культурно-історична епоха	8
12. Культура Стародавньої Греції	16
13. Історія культури Стародавнього Риму	8
14. Середньовіччя як культурно-історична епоха	8
15. Історична своєрідність культури західноєвропейського Середньовіччя	16
16. Культура Візантії: особливості розвитку та історичне значення	8
17. Арабо-мусульманська культура середньовічного періоду	8
18. Історія середньовічної культури народів Азії та Африки	8
19. Культурно-історична епоха Ренесансу	8
20. Головні періоди та досягнення культури італійського Ренесансу	16
21. Особливості історії культури Північного Ренесансу	8
22. Реформація: ідейні витоки, представники, значення	8
23. Новочасна культурно-історична епоха	8
24. Доба бароко та класицизму	8
25. Історія культури доби Просвітництва	8
26. Особливості культурного життя у XIX столітті	8
27. Розвиток художньої культури XIX століття	16
28. Новітній час як культурно-історична епоха	8
29. Модернізм в історії світової культури	8
30. Постмодернізм в історії світової культури	8
31. Особливості сучасної культури народів світу	8
Усього	280

Тематика і завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ІСТОРИЧНА ТИПОЛОГІЯ КУЛЬТУРИ

1. Культура як ціннісний феномен. Поняття світової культури.
2. Історична типологія культури та її критерії.
3. Проблема періодизації культури. Поняття культурно-історичної епохи.
4. Завдання курсу „Історія світової культури”.

Тематика наукових есе:

Культура як система духовних цінностей.
 Взаємозв'язок традиції і новації в культурі.
 Феномен світової культури.
 Формаційний підхід до типології культури.
 Цивілізаційний підхід до історичної типології культури.
 Концепція історії культури П. Куусі.
 Технологічна концепція типології культури (Арон, Тоффлер).
 Пасіонарний підхід до вивчення історії культури Л. Гумільова.
 Есхатологічний підхід до вивчення історії культури.

Питання для самостійної роботи:

1. У чому полягає актуальність вивчення історії світової культури?

2. Яка відмінність між основними типами дефініцій культури (описовими, історичними, нормативними, психологічними, структурними, генетичними)?
3. Виділити структурні елементи культури.
4. У чому полягає аксіологічний підхід до культури?
5. Пояснити поняття „духовна цілісність світової культури”.
6. Як ви розумієте вислів: „Смисл культури у боротьбі вічності з часом”?
7. У чому особливість діахронного і синхронного підходів до типології культури?
8. Які є підходи до періодизації культури?
9. Які вам відомі концепції історії культури?

Список літератури:

- Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997. (кабінет мистецтвознавства, далі к.м.)
- Культурология. XX век. Словарь. – СПб., 1997. (к.м.)
- Петров М.* Язык, знак, культура. – М., 1991. (к.м.)
- Розанов В.* Религия. Философия. Культура. – М., 1992. (к.м.)
- Романов В.* Историческое развитие культуры. Проблемы типологии. – М., 1991. (к.м.)
- Основы исторической типологии культуры. – М., 1991.
- Мамонтов С.* Основы культурологии. – М., 2001.
- Тойнбі А.* Дослідження історії. – К., 1995.
- Бердяев Н.* Смысл истории. – М., 1990.
- Гумилев Л.* Этносфера: история людей и история природы. – М., 1993.
- Кууси П.* Этот человеческий мир. – М., 1988.
- Тейяр де Шарден П.* Феномен человека. – М., 1987.
- Шпенглер О.* Закат Европы. – М., 1992.

ТЕМА 2. ПЕРВІСНА КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Історично-археологічна періодизація первісної культури. Поняття археологічної культури.
2. Особливості первісної культурно-історичної епохи.
3. Проблема антропосоціогенезу.
4. Культурогенез: матеріальна культура, мова, мистецтво, релігійні вірування.

Тематика наукових есе:

- Проблема расогенезу.
- Виникнення мови. Теорії глотогенезу.
- Характеристика мовних сімей людства.
- „Венери палеоліту” – символ родючості, народження нового.
- „Сікстинські капели палеоліту” (Альтаміра, Ляско).
- Обряд ініціації та його роль у первісній культурі.
- Світове дерево як символ єдності світу.
- Мегаліти як таємничі пам’ятки первісної культури.
- Атлантида: гіпотези існування протоцивілізації.

Питання для самостійної роботи:

1. Поясніть поняття первісний синкретизм, однорідність та сапієнтність.
2. Які ви знаєте теорії походження людини?
3. У чому полягає питання критеріїв людини?
4. Яка головна соціальна інновація відбулася у пізньому палеоліті?
5. Поясніть думку Дмитрієвої про парадокс первісного мистецтва, у якому ставлення до людини тваринне, а ставлення до звіра людяне.
6. У чому полягає анімалізм первісного мистецтва?
7. Як первісні вірування вплинули на розвиток культури?
8. Які ви знаєте теорії глотогенезу?
9. У чому суть неолітичної революції?
10. Які існують припущення про призначення мегалітів?

Список літератури:

- Тайлор Э.* Первобытная культура. – М., 1989. (к.м.)
- Фрезер Дж.* Золотая ветвь. Исследование магии и религии. – М., 1986. (к.м.)
- Ранние формы искусства. Сборник статей / Сост. С. Неклюдов. – М., 1972. (к.м.)
- Алексеев В.* Становление человечества. – М., 1984. (к.м.)
- Брей У., Трамп Д.* Археологический словарь. – М., 1990.
- Перишиц А., Монгайт А., Алексеев В.* История первобытного общества. – М., 1982.

- Чмихов М. Давня культура. – К., 1994.
Грант В. Эволюционный процесс. – М., 1991.
Токарев С. Ранние формы религии. – М., 1990.
Головин Б. Введение в языкознание. – М., 1988.
Мид М. Культура и мир детства. – М., 1988.
Кууси П. Этот человеческий мир. – М., 1988.
Малина Я., Малинова Р. Великие загадки Земли. – М., 1993.

ТЕМА 3. СТАРОСХІДНА КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Стародавній Схід як культурологічне поняття.
2. Концепції історії культури Стародавнього Сходу. Періодизація старосхідних культур.
3. Особливості Стародавнього Сходу як культурно-історичної епохи.

Тематика наукових есе:

„Захід є Захід, Схід є Схід, не зустрінуться їм ніколи”.
Старосхідні цивілізації – не згаслі світи, а частина сучасної культури.
Традиційність і життєздатність культури Стародавнього Сходу.
Екологічна свідомість як культурна домінанта Стародавнього Сходу.
Феномен „східного типу мислення”.
Формаційний та цивілізаційний підходи до історії культури Стародавнього Сходу.

Питання для самостійної роботи:

1. Розкрийте зміст поняття „річкові цивілізації”.
2. Які аргументи використовують прихильники географічного детермінізму у вивченні культури Стародавнього Сходу?
3. У чому виявляється традиційність старосхідної культури?
4. Яке ставлення до природи у „людини Сходу” і „людини Заходу”?
5. Який основний чинник є визначальним у формаційному підході до осмислення культури Стародавнього Сходу?
6. У чому специфіка цивілізаційної концепції орієнталогії?
7. Що означає синкретизм старосхідного світогляду?
8. Яка роль релігійного чинника в культурному бутті Стародавнього Сходу?
9. Порівняйте характерні риси східної і західної ментальності.

Список літератури:

- Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997. (к.м.)
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
Древние цивилизации. – М., 1989.
Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далеко-східний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.
Конрад Н. Запад и Восток. – М., 1972.
Уманцев Ф. Искусство Древнего мира. – К., 1996.
Хэнкок Г. Следы богов: В поисках истоков древних цивилизаций. – М., 1997.
Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

ТЕМА 4. СТАРОДАВНІЙ ЄГИПЕТ ЯК КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ФЕНОМЕН

1. Джерельна база єгиптології. Головні віхи історії Стародавнього Єгипту.
2. Періодизація та особливості історії культури Стародавнього Єгипту.
3. Давньоєгипетська релігія та міфологія.
4. Наукові знання, розвиток техніки та архітектурне будівництво.
5. Писемність, література та образотворче мистецтво у Стародавньому Єгипті.

Тематика наукових есе:

Ж. Ф. Шампольон – „батько єгиптології”.
Гробниця Тутанхамона – „відкриття ХХ століття”.
Феномен єгипетських пірамід.
Таємниця сфінкса.
Особливості давньоєгипетського пантеону.
Культ мертвих і його місце в культурі Стародавнього Єгипту.
Скульптурний портрет Нефертіті.

Хатшепсут – жінка-фараон.
Давньоєгипетська медицина і мистецтво муміфікації.

Питання для самостійної роботи:

1. Які основні джерела історії культури Стародавнього Єгипту?
2. Хто такий Ж. Ф. Шампольйон?
3. Як ви розумієте слова Г. Картера після відкриття гробниці Тутанхамона: „Насправді тридцять три століття – це всього лише вчора і завтра”?
4. Що було основою економічного життя і важливим стимулом культурного поступу Стародавнього Єгипту?
5. Як ви розумієте поняття „сакралізація деспота”?
6. Особливості давньоєгипетських зооморфних культів.
7. Які існують наукові пояснення феномену пірамід?
8. Яке історичне значення міфу про суд Осіріса над померлими?
9. Яку релігійну реформу здійснив Аменхотеп IV?

Список літератури:

Искусство Древнего Египта. – М., 1972. (к.м.)
Матье М. Искусство Древнего Египта. – М., 1970. (к.м.)
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
Целлар К. Архитектура страны фараонов. – М., 1990.
Египетская „Книга мертвых” // Наука и религия. – 1990. – № 1-12.
Бадж У. Египетская религия. Египетская магия. – М., 1996.
Богословский Е. Древнеегипетские мастера. – М., 1983.
Бьювел Р., Джилберт Э. Секреты пирамид. – М., 1996.
Жак К. Нефертити и Эхнатон. – М., 1999.
Картер Г. Гробница Тутанхамона. – М., 1959.
Кондратов А. Загадка сфинкса. – М., 1972.
Косидовский З. Когда солнце было богом. – М., 1991.
Котрелл Л. Во времена фараонов. – М., 1982.

ТЕМА 5. ІСТОРИЧНА СВОЄРІДНІСТЬ КУЛЬТУРИ МЕСОПОТАМІЇ

1. Джерельна база вивчення культури Межиріччя. Короткі відомості з історії Шумеру, Аккаду, Вавилону.
2. Періодизація та характерні риси історії культури Месопотамії.
3. Релігійно-міфологічні уявлення.
4. Писемність, наукові знання, освіта та література в Межиріччі.
5. Архітектура та образотворче мистецтво.

Тематика наукових есе:

Клинопис – древнє письмо Месопотамії.
Релігійно-міфологічний світогляд жителів долини Тигру та Євфрату.
Месопотамія – батьківщина бібліотечної та архівної справи.
Кодекс законів царя Хаммурапі.
Епос про Гільгамеша – вавилонська художня перлина.
Зіккурат як культова споруда Давнього Межиріччя.
Вавилонська вежа: легенди та історія.
Висячі сади Семираміди – друге чудо світу.
Астрологія і її значення в культурі Месопотамії.

Питання для самостійної роботи:

1. Про що шумери говорили: „У неї входять із заплющеними очима, а виходять з розплющеними очима”?
2. Які Ви знаєте найдавніші бібліотеки світу?
3. Які астральні культу виникли в Межиріччі?
4. Порівняйте уявлення про потойбічне життя єгиптян і мешканців Месопотамії.
5. Яку роль відігравав бог Мардук у пантеоні Вавилонії?
6. Що являв собою зіккурат?
7. На підставі чого деякі дослідники ототожнюють зіккурат Етеменанкі з біблійною Вавилонською вежею?
8. Порівняйте єгипетський і вавилонський канон образотворчого мистецтва.

Список літератури:

Проблемы интерпретации памятников культуры Востока. Сб. статей. – М., 1991. (к.м.)
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
На рiках вавилонських. З найдавшiшої лiтератури Шумеру, Вавилону, Палестини. – К., 1991.
Дандамаев М. Вавилонские писцы. – М., 1983.

- Клочков И.* Духовная культура Вавилонии. Человек, судьба, время. – М., 1983.
Крамер С. История начинается в Шумере. – М., 1991.
Оппенгейм А. Древняя Месопотамия. Портрет погибшей цивилизации. – М., 1990.
Белявский В. Вавилон легендарный и Вавилон исторический. – М., 1971.
Замаровський В. Спочатку був Шумер. – К., 1983.
Кленгель-Брандт Э. Вавилонская башня: легенды и история. – М., 1991.
Кьера Э. Они писали на глине. Рассказывают вавилонские таблички. – М., 1984.
Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

ТЕМА 6. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ СХІДНОГО СЕРЕДЗЕМНОМОР'Я

1. Джерельна база, періодизація та особливості культури Східного Середземномор'я.
2. Культурні здобутки стародавньої Сирії та Фінікії.
3. Староєврейська культура та її всесвітньо-історичне значення.
4. Старий завіт – священна книга іудеїв. Бібліологія.

Тематика наукових есе:

- Алфавіт – найвидатніше досягнення фінікійців.
 Карфаген – фінікійська колонія.
 Таємниця фінікійського пурпуру.
 Соломон – цар староєврейської держави.
 Рух єврейських пророків.
 Кумранські рукописи – давня редакція Біблії.
 Релігійно-етичні закони Мойсея.
 Єрусалим – духовна столиця іудеїв, християн, мусульман.

Питання для самостійної роботи:

1. У чому полягає еkleктичність сирійсько-фінікійської культури?
2. Яким головним „мистецтвом” володіли фінікійці?
3. Назвіть найбільше досягнення культури Фінікії.
4. Яка етимологія слова „абетка”?
5. Яке „Нове місто” заснували фінікійці?
6. Які заходи царя Соломона сприяли зміцненню староєврейської держави?
7. Що сприяло етнічному самозбереженню євреїв?
8. Чи був іудаїзм першою спробою запровадити монотеїзм?
9. Як вплинула староєврейська література в її біблійному переказі на світову художню творчість?

Список літератури:

- Біблія.
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
Борзова Е. История мировой культуры. – СПб., 2002.
 На рiках вавилонських. З найдавшiшої лiтератури Шумеру, Вавилону, Палестини. – К., 1991.
Циркин Ю. Карфаген и его культура. – М., 1986.
 Финикийская мифология. – СПб., 1999.
Грант М. История древнего Израиля. – М., 1998.
Рижский М. Библейские пророки и библейские пророчества. – М., 1987.
Шифман И. Ветхий завет и его мир. – М., 1987.
Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

ТЕМА 7. ВАЖЛИВІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ДАВНЬОІРАНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

1. Джерела та головні віхи історії Стародавнього Ірану.
2. Характерні риси культурного розвитку стародавнього Еламу, Мідії, Персії.
3. Релігійно-міфологічні уявлення давніх іранців. Зороастризм.
4. Давньоіранське мистецтво.

Тематика наукових есе:

- Самобутня культура Еламу.
 „Країна аріїв”: загадки походження іранців та інших індоевропейських народів.
 Феномен зороастризму.
 „Авеста” – священна книга зороастризму.
 Торевтика – мистецтво Стародавнього Ірану.
 „Імперський ахемідський стиль” Стародавнього Ірану.
 Таємниця Персеполя, столиці ахемідського Ірану.

Питання для самостійної роботи:

1. Чи можна вважати твори давньогрецьких авторів неупередженим джерелом історії Персії?
2. У чому виявляється самотній характер релігії еламців?
3. Що ви знаєте про еламську гліптику?
4. Які реформи запровадив у перській імперії Дарій I?
5. Хто поклав край світовому пануванню держави Ахеменідів?
6. Поясніть вислів історика про падіння Перської імперії: „Схід, який втратив свою таємничість..., тепер втратив і своє значення”.
7. Чому зороастризм ще називають авестизмом, вогнепоклонством?
8. Як ви розумієте вислів: „Зороастризму притаманний яскраво виражений дуалізм, який не має аналогів у світових релігіях”?

Список літератури:

- Проблеми інтерпретації пам'яток культури Востока. Сборник статей. – М., 1991. (к.м.)
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
Бойс М. Зороастрийці: веровання и обычаи. – М., 1993.
Боровкова Л. Запад Центральной Азии во II в. до н.э. – VII в. н.э. – М., 1989.
Грантовский Э. Иран и иранцы до Ахеменидов. – М., 1998.
Дандамаев М., Луконин В. Культура и экономика древнего Ирана. – М., 1982.
Уилбер Д. Персеполь. – М., 1977.
Хинц В. Государство Элам. – М., 1977.
Погребова Н. Иран и Закавказье в раннем железном веке. – М., 1977.

ТЕМА 8. ГОЛОВНІ ВІХИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ СТАРОДАВНЬОЇ ІНДІЇ

1. Періодизація та характерні риси староіндійської культури. Головні віхи історії.
2. Соціальний устрій індійського населення та його вплив на розвиток культури.
3. Релігійні вірування в Стародавній Індії.
4. Писемність, освіта та наукові знання.
5. Давньоіндійське мистецтво.

Тематика наукових есе:

- Хараппа і Мохенджо-Даро – центри протоіндійської культури.
Міфологія давньої Індії.
Веди – „знання” стародавніх індусів.
„Закони Ману” – релігія і право давньоіндійського суспільства.
Варни і касты та їхня роль у суспільному житті Індії.
Давньоіндійські наукові знання.
Пам’ятки давньоіндійського зодчества.
Танець в культурі Індії.
Давньоіндійська сім’я.
Йога: сутність та різновиди.

Питання для самостійної роботи:

1. Яке походження назви „Індія” і як у назві відображено специфіку цієї країни?
2. Якими здобутками збагатила культуру людства Індська (Хараппська) цивілізація?
3. У чому полягало історичне значення індійського походу Александра Македонського?
4. Назвіть форму соціальної стратифікації індійського населення.
5. Що являє собою обряд упанаяни?
6. Як характеризує індійське суспільство традиція саті?
7. Прокоментуйте образне порівняння карми з річкою: „Життя річки підтримується тисячами струмків, що несуть водночас і чисті води, і нечистоти. Відринаючи їх чи вбираючи, річка може змінити свою майбутню карму і в майбутньому стати прозорим струмком чи смердючою канавою”.
8. Які паралелі можна провести, аналізуючи буддистський „восьмикладовий шлях спасіння”?
9. Які мистецькі здобутки пов’язують із „золотим віком Гуптів”?

Список літератури:

- Крижанівський О.* Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.
Голоси стародавньої Індії: Антологія староіндійської літератури. – К., 1982.
История и культура древней Индии: тексты. – М., 1990.

- Бонгард-Левин Г.* Древнеиндийская цивилизация. – М., 1993.
Бонгард-Левин Г., Ильин Г. Индия в древности. – М., 1985.
Бэшем А. Чудо, которым была Индия. – М., 1977.
Корнев В. Буддизм и его роль в общественной жизни стран Азии. – М., 1983.
Кудрявцев М. Кастовая система в Индии. – М., 1992.
Лидова Н. Драма и ритуал в древней Индии. – М., 1992.
Пандей Р. Древнеиндийские домашние обряды (обычай). – М., 1982.

ТЕМА 9. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ ФЕНОМЕН СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ

1. Періодизація давньокитайської культури. Найдавніші китайські держави.
2. Типові риси культури Стародавнього Китаю та ментальність населення.
3. Суспільно-політичні та релігійні вчення. Конфуціанство. Даосизм. Легізм.
4. Писемність, література та наукові знання.
5. Мистецтво Давнього Китаю.

Тематика наукових есе:

Конфуцій – „Вчитель десяти тисяч поколінь”.
 Китайський церемоніал та ритуал.
 Старокитайська міфологія.
 Давньокитайські винаходи.
 Народна медицина в Стародавньому Китаї.
 Китайська писемність: мистецтво каліграфії.
 Велика Китайська стіна.
 Теракотова армія імператора Цінь Шіхуанді.
 Китай – батьківщина шовківництва.

Питання для самостійної роботи:

1. Як давні китайці називали свою батьківщину і звідки походить назва „Китай”?
2. Яка найавторитетніша суспільно-політична доктрина Стародавнього Китаю?
3. Які головні ідеї конфуціанства?
4. Яке релігійно-філософське вчення сповідувало принцип: „Хто діє – зазнає невдачі. Хто володіє – втратить. Ось чому абсолютно мудрий не діє, і він не знає невдач... Він пливе за течією і не зважається на вчинок”?
5. Які культи панували в давньокитайських релігійних віруваннях?
6. Як ви думаєте, чому китайці не переходять на алфавітне письмо?
7. Які ви знаєте конфуціанські літературні канони?
8. Яка сенсаційна знахідка могильного комплексу найліпше представляє образотворче мистецтво доби Цінь?
9. Якими винаходами китайці збагатили світ?

Список літератури:

- Проблемы интерпретации памятников культуры Востока. Сборник статей. – М., 1991. (к.м.)
Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. – К., 2002.
 Бамбуковые страницы. Антология древнекитайской литературы. – М., 1994.
Конфуций. Уроки мудрости. – М., 1998.
 Оповідки Давнього Китаю: Збірник. – К., 1990.
Васильев Л. Проблемы генезиса китайской мысли (Формирование основ мировоззрения и менталитета). – М., 1989.
 Искусство Китая. – М., 1988.
Кульпин Э. Человек и природа в Китае. – М., 1990.
Малявин В. Конфуций. – М., 1992.
Попов Г. Боевые единоборства народов мира. – М., 1991.
Фицджеральд С. Китай: краткая история культуры. – СПб., 1998.
 Этика и ритуал в традиционном Китае. – М., 1988.

ТЕМА 10. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ ДОКОЛУМБОВОЇ АМЕРИКИ

1. Періодизація та особливості давніх культур Америки.
2. Найдавніші культурні феномени Мезоамерики.
3. Історія культури ацтеків та майя.
4. Історія культури інків.

Тематика наукових есе:

Гігантські кам'яні голови – атрибут ольмекської цивілізації.
 Майя – „інтелектуали” Нового Світу.

Календар майя – велике досягнення культури.
Культура тольтеків.
Культ пернатого змія (Кетцалькоатля) у народів Мезоамерики.
Піраміди ацтеків.
Криваві ритуали ацтеків.
Релігійно-міфологічні уявлення інків.
Золотарі інки – майстри священного сонцесяйного металу.
Мачу-Пікчу – шедевр будівельного мистецтва інків.

Питання для самостійної роботи:

1. Які ви знаєте осередки найдавніших культур на території Америки?
2. Як характеризує культуру Мезоамерики архітектурний комплекс Теотіуакана – Піраміди Сонця і Місяця?
3. Що ви знаєте про тлачтілі – ритуальну гру ольмеків і ацтеків?
4. Чи розвивалася у ацтеків освіта?
5. Чому індіців майя називають „інтелектуалами” Нового Світу?
6. Чим цікавий календар майя?
7. Надбання яких культур увібрала в себе цивілізація інків?
8. Поясніть і обґрунтуйте тезу: „Релігія інків була геліоцентричною”.
9. Чому фортеця Мачу-Пікчу є великим досягненням архітектурного генія інків?
10. Який внесок у світову культуру давніх народів Америки?

Список літератури:

Стеценко В., Пітусь Л. Культура давніх цивілізацій доколумбової Америки: Текст лекції. – Львів, 2002. (к.м.)
Кинжалов Р. Искусство древней Америки. – М., 1962. (к.м.)
Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.
Ламберг-Карловски К., Саблов Д. Древние цивилизации. Ближний Восток и Мезоамерика. – М., 1992.
Соди Д. Великие культуры Мезоамерики. – М., 1985.
Рус А. Народ майя. – М., 1986.
Альперович М., Слезкин Л. История Латинской Америки. – М., 1991.
Конрад Н. Латинская Америка: традиции и современность. – М., 1987.
Стингл М. Государство инков. – М., 1986.
Вайнтруб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

ТЕМА 11. АНТИЧНІСТЬ ЯК КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Античність як культурологічне поняття.
2. Типові риси античної культури.
3. Періодизація давньогрецької та давньоримської культур.
4. Актуальність та всесвітньо-історичне значення античності.

Тематика наукових есе:

Античність – колиска європейської культури.
„Людина – мірило всіх речей” (народження особистості в добу античності).
Агональний характер античної культури.
Пайдейя як засіб виховання громадянина поліса.
Антропоморфізм релігійно-міфологічних уявлень стародавніх греків та римлян.
Політика, війна, управління – головні чесноти Риму.
Практицизм давньоримської культури.

Питання для самостійної роботи:

1. Чому античну культуру називають колискою європейської цивілізації?
2. Поясніть твердження німецького вченого Лауса про те, що неможливо уявити освічену людину, яка не знайома з досягненням старогрецької культури.
3. У чому універсалізм античної культури?
4. У чому суть агонального типу античної культури?
5. Чому ми називаємо античну культуру новаторською?
6. Які елементи давньогрецької пайдейї увійшли у фундамент європейської культури?
7. Розкрийте зміст поняття антропоморфізм.
8. Як античний поліс вплинув на розвиток культури?
9. Які відмінності між особливостями культури Стародавньої Греції та Риму?

Список літератури:

- Культура и искусство античного мира. Сборник статей. – Ленинград., 1971. (к.м.)
Колтинский Ю. Великое наследие античной Эллады и его значение для современности. – М., 1988. (к.м.)
Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. – М., 1988. (к.м.)
Мотрошилова Н. Рождение и развитие философских идей: Историко-философские идеи и портреты. – М., 1991. (к.м.)
Антична культура: Довідник. – К., 1993.
Античность как тип культуры. – М., 1988.
Зелинский Ф. История античной культуры. – СПб., 1995.
Куманецкий К. История культуры Древней Греции и Рима. – М., 1990.
Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

ТЕМА 12. КУЛЬТУРА СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ: ГОЛОВНІ ПЕРІОДИ ТА ЗДОБУТКИ

1. Егейський (крито-мікенський) період.
2. Героїчний (гомерівський) період.
3. Архаїчний період.
4. Класичний період.
5. Елліністичний період.

Тематика наукових есе:

- Епохальні відкриття А. Еванса на Криті.
Шліман і розкопки легендарної Трої.
Кносські „парижанки”.
Люди і звичаї в Стародавній Греції.
Антропоморфізм грецької міфології.
Античний поліс і його значення для розвитку культури.
Сапфо – „десята муза” Греції.
Олімпійські ігри.
„Золотий вік Перікла” – вершина культурного розвитку Стародавньої Греції.
Давньогрецький театр.
Афінський Акрополь як високий взірць грецької архітектури.
Розвиток наукових знань у Стародавній Греції.
Мусейон – науковий і мистецький осередок елліністичної культури.
Александрійська бібліотека.
Грецькі чудеса світу.

Питання для самостійної роботи:

1. Яке відкриття зробив англійський археолог Еванс?
2. Яку сенсаційну знахідку відкопав Шліман?
3. Чому Критську культуру називають Мінойською?
4. Що ви знаєте про тавромахії Кносу?
5. Чи погоджуєтеся з такою думкою: „Жіночій, вишуканій культурі мінойській протистояла суворість і мужність мікенської цивілізації”?
6. Що таке мікенська „циклопічна кладка”?
7. Що таке „курор” і „кора”?
8. Які види вазопису ви знаєте?
9. Чому поеми Гомера вважають канонам поведінки?
10. Яких ви знаєте філософів класичного періоду?
11. Що являє собою грецька ордерна система?
12. Як ви розумієте гіппократівський принцип „не нашкодь”?
13. Яке значення завоювань Александра Македонського?
14. Які особливості культури доби еллінізму?

Список літератури:

- Колтинский Ю.* Великое наследие античной Эллады и его значение для современности. – М., 1988. (к.м.)
Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. – М., 1988. (к.м.)
Аристотель. Сочинения в 4-х т. Т.4 / Общ. ред. А. Доватура. – М., 1983. (к.м.)
Платон. Диалоги / Сост. ред. и авт. вступ. статьи А. Лосев. – М., 1986. (к.м.)
Виппер Б. Искусство Древней Греции. – М., 1972. (к.м.)
Крыжицкий С. Архитектура античных государств Северного Причерноморья. – К., 1993. (к.м.)
Куманецкий К. История культуры Древней Греции и Рима. – М., 1990.

- Боннар А.* Греческая цивилизация. – М., 1992.
Богомолов А. Античная философия. – М., 1985.
Вернан Ж. Происхождение древнегреческой мысли. – М., 1988.
Лосев А. Античная мифология в ее историческом развитии. – М., 1967.
Парандовський Я. Міфологія. – К., 1977.
Кун М. Легенди та міфи Стародавньої Греції. – К., 1992.

ТЕМА 13. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ

1. Етрусський період.
2. Царський період.
3. Період Римської республіки.
4. Період Римської імперії.

Тематика наукових есе:

Легенда про створення Рима.
 Етрусські портрети і „персони”.
 Давньоримська міфологія.
 „Закони дванадцяти таблиць” – перша кодифікація римського права.
 Римське військо – зразок дисципліни і непереможності.
 Дві школи латинського красномовства.
 „Августівський класицизм” – золотий вік римської історії.
 Форум Романум – релігійний і політичний центр Стародавнього Риму.
 Римські терми.
 Архітектурні нововведення римлян.
 Колізей і гладіаторські бої.

Питання для самостійної роботи:

1. Поясніть вислів: „Захоплена Греція перемогла свого некультурного переможця”.
2. Чи були римляни епігонами – сліпими наслідувачами грецької культури?
3. Які риси характеризують етрусське мистецтво?
4. Які елементи етрусської культури запозичили римляни?
5. У чому полягає еллінізація римської релігії?
6. Які особливості азійського та аттицистичного стилів красномовства?
7. Яких ви знаєте представників „золотого віку” римської поезії?
8. Які шедеври монументального будівництва пов’язуємо з імперським періодом культури Риму?
9. Які найзначніші філософські школи розвивалися в Стародавньому Римі?
10. Як ви думаєте, чому християнство набуло поширення у Римській імперії на початку нашої ери?

Список літератури:

Культура и искусство античного мира. Сборник статей. – Ленинград, 1971. (к.м.)
Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. – М., 1988. (к.м.)
 Искусство этрусков и древнего Рима / Под ред. Н. Томского. – М., 1983. (к.м.)
 Антична культура: Довідник. – К., 1993.
 Античность как тип культуры. – М., 1988.
 Античная цивилизация / Под ред. В. Блаватской. – М., 1973.
Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.
 Культура Древнего Рима: в 2 т. / Под ред. Голубцова. – М., 1985.
Куманецкий К. История культуры Древней Греции и Рима. – М., 1990.
Боннар А. Культура Древнего Рима. – М., 1985.
Кузнецова Т., Стрельникова И. Ораторское искусство в Древнем Риме. – М., 1976.
 Христианство: Энциклопедический словарь. – М., 1995.

ТЕМА 14. СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ЯК КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Середньовіччя як культурологічне поняття. Проблема періодизації середньовічної культури європейців та народів Азії.
2. Особливості культури західноєвропейського Середньовіччя.
3. Характерні риси середньовічної культури Візантії, арабського Сходу, Індії, Китаю, Японії.

Тематика наукових есе:

Релігійність як культурна домінанта духовного життя Середньовіччя.
 Символізм у культурі Середньовіччя.
 Середньовіччя – торжество догматизму, панування „чорної ночі” чи „найзагадковіша і найбільш чаруюча епоха”?

Епоха Середньовіччя – фундамент сучасної цивілізації.
Зародження націй світу в епоху Середньовіччя.
Середньовіччя як доба становлення світових релігій.

Питання для самостійної роботи:

1. Які існують оцінки культури епохи Середньовіччя?
2. Хто з філософів порівнював середньовічну культуру з торжеством чорної ночі, протиставляючи їй ранкову зорю Відродження?
3. Чи поділяєте ви такі міркування М. Бердяєва: „Середні віки – найзагадковіша і чаруюча епоха світової історії, повна антитез і протиріч. Середні віки не є епохою варварства і пільми..., це епоха великого напруження духу, великого томління за абсолютним, невтомної роботи думки...”?
4. Які спільні риси характеризують культуру народів Європи та Азії в епоху Середньовіччя?
5. Який головний культуротворчий чинник епохи Середньовіччя?
6. Як релігії вплинули на культурне буття народів світу в епоху Середньовіччя?
7. Як ідея теоцентризму вплинула на світогляд людини епохи Середньовіччя?
8. Яка культурна специфіка окремих регіонів епохи Середньовіччя?

Список літератури:

Гуревич А. Культура и общество средневековой Европы глазами современников. – М., 1989. (к.м.)
Конрад Н. Запад и Восток. – М., 1972.
Гуревич А. Категории средневековой культуры. – М., 1984.
Иванов К. Многоликое средневековье. – М., 1996.
Карсавин Л. Культура средних веков. – К., 1995.
Хейзинга И. Осень Средневековья. – М., 1988.

ТЕМА 15. ІСТОРИЧНА СВОЄРІДНІСТЬ КУЛЬТУРИ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

1. Періодизація культури західноєвропейського Середньовіччя. Головні віхи історії.
2. Культура раннього Середньовіччя.
3. Період зрілого Середньовіччя.

Тематика наукових есе:

Середньовіччя – епоха утвердження християнства.
Чотири субкультури Середньовіччя: релігійна, бюргерська, рицарська та народна.
Патристика – вчення отців церкви.
„Сім вільних мистецтв” як основа середньовічної освіти.
Чернечі ордени.
Середньовічна міська республіка.
Перші європейські університети.
Середньовічна алхімія – пошук філософського каменю та еліксиру життя.
Романський храм – „важке велике мовчання”.
Готика як символ християнства, втілення нескінченності та ідеї прекрасного.
Феномен куртуазної культури.
М. Бахтін і концепція народної, сміхової, карнавальної культури.

Питання для самостійної роботи:

1. Яке походження поняття „Європа”?
2. Як розколовся Римський світ в епоху Середньовіччя і як цьому сприяло релігійне розмежування?
3. Які найважливіші культуротворчі елементи визначають специфіку епохи Середньовіччя?
4. Як здійснювався навчальний процес у середньовічному університеті?
5. Який художній стиль „ставив людину на коліна”, втілює ідею горизонтальності?
6. Який художній стиль порівнюють із застиглою музикою, симфонією в камені?
7. Розкрийте зміст поняття „куртуазність”.
8. Які жанри рицарської літератури ви знаєте?

Список літератури:

Гуревич А. Культура и общество средневековой Европы глазами современников. – М., 1989. (к.м.)
Муратова К. Мастера французской готики XII-XIII веков. Проблемы теории и практики художественного творчества. – М., 1988. (к.м.)
Тяжелов В. Малая история искусств. Искусство средних веков в западной и центральной Европе. – М., 1981. (к.м.)
Бахтин М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М., 1978.
Добиаши-Рождественская О. Культура западноевропейского средневековья. – М., 1987.

- Христианство: Энциклопедический словарь. – М., 1995.
Григулевич И. Инквизиция. – М., 1985.
Магический кристалл: Магия глазами ученых и чародеев. – М., 1992.
Руа Ж. История рыцарства. – М., 1996.
Иванов К. Многоликое средневековье. – М., 1996.
Карсавин Л. Культура средних веков. – К., 1995.

ТЕМА 16. КУЛЬТУРА ВІЗАНТІЇ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

1. Періодизація та особливості культури Візантії.
2. Ранньовізантійський період.
3. Центральний період візантійської культури.
4. Пізньовізантійський період.

Тематика наукових есе:

- Візантія – міст між західною і східною цивілізаціями.
Візантія – оплот християнства.
Візантійські отці церкви.
Михаїл Пселл – візантійський учений, філософ, письменник.
Візантійське мистецтво – еталон для мистецтва православного світу.
Храм святої Софії – диво візантійської культури.
Візантійська мозаїка.
Музичне мистецтво Візантії.

Питання для самостійної роботи:

1. Як візантійці називали свою імперію та її столицю?
2. Прокоментуйте вислів: „Візантійська імперія народилася у Константинополі і померла з ним”.
3. Які дві сили були формотворчим принципом візантійської культури?
4. Яке історичне значення розколу між східною і західною церквами?
5. Де у Візантії зосередився основний центр освіти і науки?
6. Якій споруді імператор Юстиніан адресував слова: „Хвала Господу, який удостоїв мене честі створити такий шедевр. О, Соломоне, я переміг тебе!”?
7. Якому жанру монументального живопису візантійці надавали перевагу?
8. У чому суть іконоборського руху?
9. Обґрунтуйте думку, що найсуттєвішою рисою візантійського мистецтва є його культовий характер, зв'язок з церковним обрядом.
10. Яке значення візантійської культури для Київської Русі?

Список літератури:

- Лазарев В. Византийская живопись. – М., 1971. (к.м.)
История зарубежного искусства / Под ред. М. Кузьминой, Н. Мальцевой. – М., 1980. (к.м.)
Культурология. История мировой культуры / Под ред. А. Марковой. – М., 1998.
Борзова Е. История мировой культуры. – М., 2002.
Курбатов Г. История Византии: от античности к феодализму. – М., 1984.
Лихачева В. Искусство Византии IV-XV веков. – М., 1986.
Бычков В. Малая история византийской эстетики. – К., 1991.

ТЕМА 17. АРАБО-МУСУЛЬМАНСЬКА КУЛЬТУРА СЕРЕДНЬОВІЧНОГО ПЕРІОДУ

1. Арабський Схід як культурологічне поняття. Основні віхи історії арабів.
2. Іслам і його вплив на культуру арабського Сходу.
3. Розвиток наукових знань.
4. Мистецтво арабо-мусульманського світу.

Тематика наукових есе:

- Мекка – батьківщина ісламу.
Роль ісламу в культурі арабського Сходу.
Шаріат – джерело релігійних, моральних та правових норм мусульман.
Мечеть – домінанта мусульманського міста.
„Тисяча і одна ніч” – збірник арабських народних казок.
Омар Хайям – великий вчений і поет Сходу.
Авіцена – великий арабський лікар і мислитель.
Арабський філософський гурток „Брати чистоти”.
Медресе – осередок арабської освіти і науки.
Арабеска – унікальне явище арабської культури.

Кольорова символіка в арабській культурі.

Питання для самостійної роботи:

1. Який головний консолідуючий чинник культури арабського Сходу?
2. Які народи були об'єднані ісламом і витворили мусульманську культуру?
3. Яку роль у розвитку арабо-мусульманської культури відіграв Коран?
4. Обґрунтуйте думку, що у VIII-IX ст. арабський світ очолював світову цивілізацію.
5. Які науки розвивалися на арабському Сході? Назвіть арабських учених.
6. Що являла собою медресе?
7. Що ви знаєте про такі форми східної поезії як рубаї та газелі?
8. Як шариат впливав на життя мусульман?
9. Які особливості культових споруд мусульман (мечеті та мінарету)?
10. Що таке арабеска?

Список літератури:

Коран. – К., 2002.

Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.

Борзова Е. История мировой культуры. – М., 2002.

Вайнтрауб И. Священные лики цивилизаций. – К., 2001.

Ибн Сина (Авиценна). Избранные философские произведения. – М., 1980.

Еремеев Д. Ислам: образ жизни и стиль мышления. – М., 1990.

Бартольд В. Ислам и культура мусульманства. – М., 1992.

ТЕМА 18. ІСТОРІЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ КУЛЬТУРИ НАРОДІВ АЗІЇ ТА АФРИКИ

1. Середньовічна культура Індії.
2. Культура середньовічного Китаю.
3. Традиційна культура Японії.
4. Особливості культури народів Африки.

Тематика наукових есе:

Сікхізм як національна релігія Індії.

Тадж-Махал – перлина індійської архітектури.

Китайська практика фен-шуй.

Китайський традиційний живопис: синтез малярства, поезії, каліграфії.

Здобутки китайської науки і техніки.

Танка – традиційний японський п'ятивірш.

Японська чайна церемонія і мистецтво саду.

Комплекс військових мистецтв Японії – кемпо.

Бусідо – неписаний кодекс поведінки японця.

Японський театр ноо і кабукі.

Нецке – вид декоративного мистецтва Японії.

Маски та статуєтки – традиційне африканське мистецтво.

Африканські культури Нок, Іфе та Бенін.

Музично-танцювальна магія африканців.

Питання для самостійної роботи:

1. Чому європейці познайомившись уперше з Індією називали її „країною чудес”?
2. Як проявився мусульманський вплив на культуру Індії?
3. Докажіть, що середньовічна епоха була „золотим віком” китайської літератури і живопису.
4. Прокоментуйте народну мудрість Китаю: „Слова можуть обманювати, люди можуть прикидатися, лише музика залишається щирою”.
5. Що ви знаєте про китайський пейзажний жанр – квіти-птиці?
6. Які риси світогляду вирізняють японських самураїв?
7. Чим зумовлена поява японського монохромного живопису і „сухого пейзажу”?
8. Які ви знаєте жанри традиційного японського театру?
9. Які провідні види африканського мистецтва?

Список літератури:

Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997. (к.м.)

Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.

Ольденбург С. Культура Індії. – М., 1991.

Малявін В. Китайська цивілізація. – М., 2000.

Овчинников Е. Ветка сакури. – М., 1971.

Конрад Н. Очерки історії культури середньовікової Японії. – М., 1980.

Гришелева Л., Чегодарь Н. Японська культура нового часу. – М., 1998.

Сэнсом Д. Японія. Кратка історія культури. – СПб., 1999.

Африка: Культура і суспільство. – М., 1989.

Традиційні і синкретичні релігії Африки. – М., 1986.

ТЕМА 19. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА РЕНЕСАНСУ

1. Ренесанс як культурологічне поняття.
2. Періодизація культури епохи Відродження. Основні віхи історії Європи XIII-XVI ст.
3. Характерні риси історії культури італійського Відродження.
4. Особливості Північного Відродження.

Тематика наукових есе:

Дж. Вазарі і його внесок у вивчення культури Ренесансу.

Гуманізм – світоглядна основа епохи Відродження.

Антропоцентризм – провідна ідея Ренесансу.

Титанізм італійського Відродження.

„Зворотний бік” титанізму.

Медічі – меценати італійського мистецтва.

„Галактика Гутенберга” і нові обрії для культурного поступу.

Великі географічні відкриття.

„Нове небо”, „нова Земля” і „нова людина” Ренесансу.

Північне Відродження – дослідження дійсності та пошук істини.

Питання для самостійної роботи:

1. Який внесок Джорджо Вазарі у вивчення культури італійського Ренесансу?
2. Поясніть тезу: „Творчість – духовна суть епохи Ренесансу”.
3. Які ви знаєте підходи до періодизації італійського Ренесансу?
4. Порівняйте поняття теоцентризму й антропоцентризму на прикладі культури епох Середньовіччя та Ренесансу.
5. Як ви розумієте запропоновані Л. Маккаї поняття „нове небо”, „нова Земля” та „нова людина” Ренесансу?
6. Розкрийте зміст поняття гуманізм. У чому суть ренесансного гуманізму?
7. Які країни були охоплені хвилею впливу італійського Ренесансу?
8. Яка відмінність між Південним і Північним Відродженням?

Список літератури:

Культура епохи Возрождения и Реформации. – М., 1981.

Баткин Л. Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности. – М., 1989.

Буржхардт Я. Культура Возрождения в Италии. – М., 1996.

Маккай Л. Мир Ренессанса. – Будапешт, 1984.

Бицилли П. Место Ренессанса в истории культуры. – СПб., 1996.

Вазари Д. Жизнеописания наиболее значительных живописцев, ваятелей и зодчих. – Т. 1-5. – М., 1956-1971.

Лосев А. Эстетика Возрождения. – М., 1980.

Рутенбург В. Титаны Возрождения. – М., 1976.

Фукс Э. Иллюстрированная история нравов: Эпоха Ренессанса. – М., 1993.

Бенеш Н. Искусство северного Возрождения. – М., 1973.

ТЕМА 20. ОСНОВНІ ПЕРІОДИ ТА ДОСЯГНЕННЯ КУЛЬТУРИ ІТАЛІЙСЬКОГО РЕНЕСАНСУ

1. Особливості Проторенесансу.
2. Антропоцентризм Раннього Відродження.
3. Титани Високого Ренесансу.
4. Пізнє Відродження.

Тематика наукових есе:

Флорентійська Платонівська Академія.

Данте – співець людини Ренесансу.

Франческо Петрарка – „батько італійського гуманізму”.
Джотто – гордість Флоренції.
Великий зодчий Філіппо Брунеллескі.
Італійський скульптор Донателло.
Ботічеллі – найбільш хвилюючий і поетичний художник Відродження.
Мистецтво і наука – два крила творчості Леонардо да Вінчі.
Творчість Рафаеля Санті – синтез античності і духу християнства.
Мікеланджело Буонарроті – кульмінація Високого Ренесансу.
Тіціан – найтипівіший художник Венеції.
Мистецтво маньєризму.
Пантеїзм Джордано Бруно.
Політична філософія Макіавеллі.

Питання для самостійної роботи:

1. Який внесок Піко делла Мірандоли у формування ідеї ренесансного гуманізму?
2. Чому Данте, Петрарку і Боккаччо вважають представниками культури Ренесансу?
3. Який мистецький жанр започаткував твір Боккаччо „Декамерон”?
4. Як Джотто втілює ідею прославлення праці у декорі Флорентійської дзвіниці?
5. Який римський тип споруди воскресив архітектор Брунеллескі?
6. Порівняйте особливості Раннього і Високого Ренесансу на прикладі статуй „Давидів” Донателло і Мікеланджело.
7. Чому М. Бердяєв називав Ботічеллі найпрекраснішим, найбільш хвилюючим і поетичним художником Відродження?
8. Поясніть тезу: „Мистецтво і наука у творчості Леонардо да Вінчі існують нерозривно, як дві сторони процесу пізнання природи”.
9. Чому мадонна була улюбленою темою митців Ренесансу?
10. Яку картину Рафаеля вважають однією із найсильніших у світовому мистецтві за глибиною і яскравістю втілення теми материнства?
11. Які найвеличніші чоловічі образи, що втілюють ідеал людини, можна виділити у творчості Мікеланджело?
12. Які особливості венеціанського Ренесансу?
13. Які філософські вчення виникають в епоху Ренесансу?
14. У чому суть художньої концепції маньєризму?

Список літератури:

Винтер Б. Італьянский Ренессанс. – Т.1, 2 – М., 1977. (к.м.)
Арган Дж. К. История итальянского искусства. – Т.1, 2. – М., 1990. (к.м.)
Шахова К. Великие европейские живописцы XV-XVII веков. – К., 1988. (к.м.)
Богат Е. Мир Леонардо. Философский очерк. – Кн.1, 2. – М., 1989.(к.м.)
Рафаэль и его время / Отв. ред. Л. Чиколини. – М., 1986. (к.м.)
Монбейг-Гогель К. Флорентийский маньеризм. – М., 1983. (к.м.)
Баткин Л. Итальянские гуманисты: стиль жизни, стиль мышления.– М., 1978.
Баткин Л. Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности. – М., 1989.
Буркхардт Я. Культура Возрождения в Италии. – М., 1996.

ТЕМА 21. ОСОБЛИВОСТІ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ПІВНІЧНОГО РЕНЕСАНСУ

1. Порівняльна характеристика особливостей Південного і Північного Відродження.
2. Ренесанс у Нідерландах.
3. Німецьке Відродження.
4. Відродження у Франції.
5. Ренесанс у Англії.

Тематика наукових есе:

Творчість Еразма Ротердамського.
Ієронім Босх – предтеча сучасного сюрреалізму.
„Сліпі”: відчай Брейгеля-людини і велич Брейгеля-художника.
Альбрехт Дюрер – гордість німецького мистецтва.
Франсуа Рабле і яскравий національний колорит французького Ренесансу.
Вільям Шекспір – титан англійського Ренесансу.
Сервантес і Ренесанс в Іспанії.

Питання для самостійної роботи:

1. Розкрийте зміст культурологічного поняття „Північне Відродження”.

2. Продовжте тезу: „Італійський Ренесанс – це пошук ідеалу, прекрасного, величного, піднесеного, Північний Ренесанс ...”.
3. Продемонструйте на прикладах, що мистецтво Південного Ренесансу звернене на зовнішній світ, а мистецтво Північного Відродження – на внутрішній світ, пошук сенсу життя, самоаналіз.
4. Які вади суспільства викривав у своєму творі „Похвала глупоті” Еразм Роттердамський?
5. Завдяки якому винаходу голландські митці досягли колориту, якого не знали італійці?
6. Чому картину Яна ван Ейка „Портрет подружжя Арнольфіні” називають унікальним явищем європейського малярства?
7. Яке прізвисько отримав Пітер Брейгель Старший і чому?
8. Чому А. Дюрера можна назвати типовою ренесансною особистістю?
9. Який філософський напрям пов'язують з іменем Томаса Мора?

Список літератури:

- Из истории классического искусства Запада. Сборник статей. – М., 1980. (к.м.)
Шахова К. Великие европейские живописцы XV-XVII веков. – К., 1988. (к.м.)
Нессельштраус Ц. Альбрехт Дюрер. – М., 1961. (к.м.)
Львов С. Альбрехт Дюрер. – М., 1977. (к.м.)
 Культура эпохи Возрождения и Реформации. – М., 1981.
Рутенбург В. Титаны Возрождения. – М., 1976.
Львов С. Питер Брейгель Старший. – М., 1971.
Маккаи Л. Мир Ренессанса. – Будапешт, 1984.
Биццлли П. Место Ренессанса в истории культуры. – СПб., 1996.

ТЕМА 22. РЕФОРМАЦІЯ: ІДЕЙНІ ВИТОКИ, ПРЕДСТАВНИКИ, КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

1. Реформація як культурологічне поняття. Історичні передумови та ідейні витоки Реформації.
2. Реформація і її вплив на культуру народів Європи.
3. Наслідки Реформації та її культурно-історичне значення.
4. Контрреформація і її наслідки для культурного розвитку.

Тематика наукових есе:

- Вплив Мартіна Лютера на формування німецької нації.
 Жан Кальвін – „женевський папа”.
 Пуританство як світогляд і стиль життя.
 Реформація – основа новоевропейської ментальності.
 „Реформація і контрреформація – бунт народів проти панування Італії”.
 Ігнатій Лойола та орден єзуїтів.
 Фома Торквемада й іспанська інквізиція.

Питання для самостійної роботи:

1. Які причини Реформації?
2. Які відмінності у світогляді особистості доби Ренесансу і Реформації?
3. Які історичні події започаткували реформаційний рух?
4. Чому Мартін Лютер виступив з осудом продажу індульгенцій?
5. Які особливості кальвінізму?
6. Чому Жана Кальвіна називали „женевським папою”?
7. Розкрийте зміст поняття „ригоризм”.
8. Які риси характеризують протестантську етику?
9. Як Реформація вплинула на формування нового буржуазного світогляду?
10. У яких державах Європи переміг протестантизм і де зберігся католицизм?

Список літератури:

- Культура эпохи Возрождения и Реформации. – М., 1981.
 Очерки из истории гуманистической и реформационной мысли. – М., 1978.
 Ян Гус. Мартин Лютер. Жан Кальвин. Торквемада. Лойола. – М., 1995.
 Эразм Роттердамский и его время. – М., 1989.
Ревуненкова Н. Ренессансная свобода мысли и идеология Реформации. – М., 1988.
Вебер М. Протестантские секты и дух капитализма // Избр. произв. – М., 1990.
Мак-Алистер Д. Богословская мысль Реформации. – Одесса, 1994.

ТЕМА 23. НОВОЧАСНА КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Поняття „культура Нового часу”. Основні віхи історії Європи XVII-XVIII ст.
2. Характерні риси новочасної культури.

3. Філософсько-світоглядна революція XVII ст.
4. Наукова революція XVI-XVII ст.

Тематика наукових есе:

Промисловий переворот і його наслідки для культури.
Новочасна культурна парадигма.
Користь – ідол Нового часу.
„Мислю, отже, існую”: домінантна роль розуму в новочасній культурі.
XVII століття – вік геніїв.
Галілео Галілей – „Колумб неба”.
Ньютон і тріумф науки.

Питання для самостійної роботи:

1. Які зміни відбулися в Європі після революції в Нідерландах?
2. У чому суть промислового перевороту?
3. Що таке механістичний світогляд?
4. Розкрийте зміст тези: „Раціоналізм – домінанта культури Нового часу”.
5. Як ви розумієте поняття „європоцентризм”?
6. Які наукові товариства виникають в Європі у XVII ст.?
7. Яка відмінність між геоцентричною та геліоцентричною теоріями?
8. Поясніть висловлювання: „Ньютон одержав остаточну і рішучу наукову перемогу, шлях до якої проклали Копернік, Кеплер, Галілей”.
9. Які наукові винаходи з’явилися у XVII ст.?

Список літератури:

Гусев В. Західна філософія Нового часу XVII-XVIII століть. – К., 2000. (к.м.)
Дейвіс Н. Європа: Історія. – К., 2000. (к.м.)
Бичко А., Бичко І., Табачковський В. Історія філософії: Підручник. – К., 2001. (к.м.)
Гвардини Р. Конец нового времени // Вопросы философии. – 1990. – №4.
Фукс Э. Иллюстрированная история нравов: Буржуазный век. – М., 1994.
Оссовская М. Рыцарь и буржуа. – М., 1987.
Тарнас Р. История западного мышления. – М., 1995.
Азархін В., Горський В. Копернік, Бруно, Галілей. – К., 1974.

ТЕМА 24. ДОБА БАРОКО ТА КЛАСИЦИЗМУ

1. Новий час як епоха мистецького плюралізму. Типові риси естетики бароко.
2. Бароко в літературі, архітектурі, живописі.
3. Характерні риси та принципи класицизму.
4. Класицизм у драматургії, архітектурі, живописі.
5. Реалізм у мистецтві XVII століття.

Тематика наукових есе:

Духовно-естетичний пафос бароко.
Берніні – виразник архітектурного бароко.
Живопис Ель Греко: напруга, динамізм, містика.
Рубенс і національний колорит фламандського бароко.
Нікола Буало і теорія класицизму.
Мольєр – творець жанру „високої комедії”.
Нікола Пуссен – „французький Рафаель”.
Версальський палац – вершина архітектурного класицизму.
Караваджо і караваджизм.
Веласкес – митець „золотого віку” іспанського живопису.
Творчість Рембрандта – вершина голландського реалізму.

Питання для самостійної роботи:

1. Охарактеризуйте світ згідно з бароковими уявленнями.
2. Якою є людина бароко?
3. Як проявляється у мистецтві бароко така риса, як динамізм?
4. Поясніть поняття „синтетизм” і „контрастність” у зв’язку з естетикою бароко.
5. Прокоментуйте слова Д. Чижевського про бароко: „Замість антропо-центризму зустрічаємо поворот до теоцентризму, замість світського характеру Ренесансу, бачимо релігійне забарвлення культури”.

6. Який стиль характеризують такі принципи: „Мистецтво має бути підпорядковане суворій регламентації з боку розуму. Композиція мусить відрізнятись ясністю і чіткістю. Головне завдання художника – переконувати силою і логікою думки”?
7. Яким уявляли світ представники класицизму?
8. Змалюйте класицистичний образ людини.
9. Які ви знаєте жанри класицизму?

Список літератури:

- История искусств. Искусство XVII века / Под ред. Е. Ротенберга, М. Свицкерской. – М., 1988. (к.м.)
Санчес А. Испанский рисунок от Эль Греко до Гойи. – М., 1985. (к.м.)
Фехнер О. Голландский живописец XVII столетия. – К., 1972. (к.м.)
Никулин Н. Золотой век нидерландской живописи. – М., 1982. (к.м.)
Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – Кн.1. – К., 1981. –Кн.2. – К., 1985.
 Западноевропейская художественная культура 17 века. – М., 1980.
 Европейская поэзия 17 века. – М., 1977.
Обломиевский Д. Французский классицизм: Очерки. – М., 1968.
Парахонський Б. Бароко: поетика і символіка // Філософська і соціологічна думка. – 1993. – №6.

ТЕМА 25. ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ ДОБИ ПРОСВІТНИЦТВА

1. „Просвітництво” як культурологічне поняття. Головні засади культури Просвітництва.
2. Особливості англійського Просвітництва.
3. Французьке Просвітництво. Енциклопедизм.
4. Німецьке Просвітництво.
5. Художньо-естетичні напрями доби Просвітництва:
 - Класицизм.
 - Реалізм.
 - Сентименталізм.
 - Рококо.

Тематика наукових есе:

- Просвітництво –ідейний, політичний, мистецький плюралізм.
 Теорії суспільного договору.
 Французький енциклопедизм.
 Жан-Жак Руссо і руссоїзм.
 Універсалізм творчості Гете.
 Творчість Даніеля Дефо.
 Літературний реалізм Свіфта.
 Гейнсборо та англійське малярство.
 Музика Антоніо Вівальді.
 Музична творчість Баха.
 Рококо – аналіз найтонших переживань людини.
 Музика Моцарта – вершина класичного симфонізму.
 Музика Бетховена, що „викрешує вогонь з людських сердець”.
 Ампір як художній стиль.

Питання для самостійної роботи:

1. Як реалізували представники Просвітництва ідею перебудови світу „на началах істини, добра і справедливості”?
2. У чому особливості англійського, французького і німецького Просвітництва?
3. У чому суть теорії суспільного договору?
4. Яких ви знаєте представників північноамериканського Просвітництва?
5. Прокоментуйте вислів Д’Аламбера: „Природа така різноманітна і багата, що навіть проста сукупність добре підібраних фактів чудодійно розширює наші знання”.
6. У чому суть учень французьких матеріалістів XVIII ст.?
7. Яка специфіка просвітницького класицизму? Що являє собою революційний класицизм?
8. Який стиль мистецтва пов’язують з принципами достовірності, правдивості, типізації, соціального аналізу?
9. Який мистецький стиль утверджував культ почуттів, абсолютизував серце, надавав значення психологічному, суб’єктивному началу?
10. Який стиль мистецтва перебував в опозиції до ідеології Просвітництва?
11. Яку роль в культурі Європи відіграв літературний рух „Буря і натиск”?
12. Прокоментуйте слова П. Чайковського: „Моцарт є найвищою, кульмінаційною точкою, якої досягла краса у царині музики”.

13. Яких митців об'єднує гурток віденських класиків?

Список літератури:

- Гусев В.* Західна філософія Нового часу XVII-XVIII століть. – К., 2000. (к.м.)
Дейвіс Н. Європа: Історія. – К., 2000. (к.м.)
Західноєвропейський живопис 14-18 століть / Авт.-упоряд. Л. Сак, О. Школярєнко. – К., 1986. (к.м.)
Рославец Е. Живопись Франции XVII-XVIII веков. – К., 1990. (к.м.)
Тарнас Р. История западного мышления. – М., 1995.
Момджен Х. Французское Просвещение 18 века. – М., 1983.
Філософія епохи ранніх буржуазних революцій. – М., 1983.
Артамонов С. Вольтер и его век. – М., 1980.
Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1981.
Григорович В. Великие музыканты Западной Европы: Бах, Гайдн, Моцарт, Бетховен. – М., 1982.
Лейтес Н. От „Фауста” до наших дней. – М., 1987.
Фукс Э. Иллюстрированная история нравов: Буржуазный век. – М., 1994.

ТЕМА 26. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ У ХІХ СТОЛІТТІ

1. Основні віхи історії та характерні риси культури ХІХ ст.
2. Суспільно-політичні чинники культури Європи та Америки.
3. Роль науки та техніки в культурі ХІХ ст.
4. Розвиток філософії.

Тематика наукових есе:

- Індустріальна цивілізація.
Політична культура ХІХ ст.
Статуя свободи – політичний символ Америки.
ХІХ століття – „машинний вік”.
Епохальні відкриття в науці ХІХ ст.
Історичне значення еволюційної теорії Ч. Дарвіна.
Німецька класична філософія.
Філософія марксизму.
Культурологічна концепція Ф. Ніцше.

Питання для самостійної роботи:

1. Прокоментуйте слова Х. Ортега-і-Гассета про ХІХ ст. як радикальну зміну людської долі, коли визначальними факторами стали демократія, експериментальна наука та індустріалізація.
2. Розкрийте зміст поняття „індустріальна цивілізація”.
3. Які принципи індустріалізму висунув Е. Тоффлер?
4. Що стало наслідком війни за незалежність північноамериканських штатів?
5. Які нові моделі політичної системи виникають у ХІХ ст.?
6. У чому суть ліберальної політичної доктрини?
7. Як ви розумієте тезу про просторово-часовий ріст цивілізації, починаючи з ХІХ ст.?
8. Що таке технократія і технокультура?
9. Які ви знаєте науково-технічні винаходи ХІХ ст.?
10. Чому з іменем Ф. Ніцше пов'язують переоцінку існуючих цінностей?

Список літератури:

- Бичко А., Бичко І., Табачковський В.* Історія філософії: Підручник. – К., 2001. (к.м.)
Гвардини Р. Конец нового времени // Вопросы философии. – 1990. – №4.
Оссовская М. Рыцарь и буржуа. – М., 1987.
Сорокин П. Человек, цивилизация, общество. – М., 1992.
Мамфорд Л. Миф машины. – М., 2001.
Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М., 1992.
Гулыга А. Немецкая классическая философия. – М., 1986.
Сумерки богов / Сост. А. Яковлева. – М., 1990.
Лауреаты Нобелевской премии: Энциклопедия. – М., 1992.
Тоффлер Э. Третья волна // <http://www.tomsk.ru/Books/Toffler/>

ТЕМА 27. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ

1. Особливості мистецького життя ХІХ ст.
2. Романтизм.
3. Реалізм.
4. Натуралізм.

5. Імпресіонізм.
6. Постімпресіонізм.
7. Символізм.
8. Еклектизм.

Тематика наукових есе:

Романтизм як світоглядне розчарування в ідеалах Просвітництва.
 Жорж Санд і проблема емансипації жінки.
 Творчість Делакруа – вершина французького живописного романтизму.
 Музика Шопена.
 Ч. Діккенс і реалістична картина життя Англії.
 О. де Бальзак і грандіозна реалістична панорама французького суспільства.
 Великі письменники США.
 Барбізонська малярська школа.
 Творчість Верді – кульмінація італійської опери.
 Й. Штраус – король вальсу.
 Колористична революція імпресіоністів.
 Творчість Вінсента Ван Гога.
 Культура народів Океанії у творчості Голена.
 Східноєвропейський символізм (В. Чюрльоніс, Я. Мальчевський, Ф. Купка, М. Врубель).

Питання для самостійної роботи:

1. Проілюструйте принцип романтизму: „Надзвичайний герой у надзвичайних обставинах”.
2. Як ви розумієте слова В. Гюго про те, що художній твір має бути дзеркалом, яке перетворює мигтіння на світло, а світло на полум'я?
3. Яких ви знаєте творців жанру історичного роману?
4. Проілюструйте принцип реалізму: „Типовий герой в типових обставинах”.
5. Які особливості реалізму дають змогу говорити про усвідомлення переходу „Божественної комедії” світу в „людську комедію”?
6. З якого філософського напрямку бере витоки натуралізм?
7. Чому з імпресіонізмом пов'язують вперше в історії застосований принцип альтернативного мистецтва?
8. Які новації запровадили в мистецтві імпресіоністи?
9. Які особливості творчої манери пуантилістів?
10. Яке значення для розвитку мистецтва мала думка Сезанна про те, що все в природі „ліпиться у форми кулі, конуса і циліндра”?
11. Чому літературний символізм називають „алхімією слова”?

Список літератури:

Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму. – К., 1997. (к.м.)
Дмитрієва Н. Краткая история искусств. – Вып.2. – М., 1991. (к.м.)
 Французская живопись XV – пер.пол. ХІХ века / Сост. И. Кузнецова. – М., 1992. (к.м.)
Перрюшо А. Сезанн. – К., 1994. (к.м.)
Дмитрієва Н. Винсент Ван Гог. Человек и художник. – М., 1984.(к.м.)
Затонский Д. Европейский романтизм. – К., 1984.
 Европейский романтизм. – М., 1973.
 Зарубежная эстетика и теория литературы ХІХ-ХХ вв. – М., 1987.
Івашкевич Я. Шопен. – К., 1989.
Соловцова Л. Джузеппе Верди. – М., 1986.
Андреев Л. Импрессионизм. – М., 1980.

ТЕМА 28. НОВІТНІЙ ЧАС ЯК КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ЕПОХА

1. Основні віхи всесвітньої історії ХХ ст.
2. Характерні риси історії культури Новітньої доби.
3. Культурологічна думка про культуру ХХ ст. Футурологічні концепції.

Тематика наукових есе:

Техногенний характер цивілізації ХХ ст.
 Духовна криза в культурі ХХ ст.
 Культурологічна концепція Х. Ортега-і-Гассета.
 Культурологічна концепція А. Швейцера.
 Ненасильницька політика Махатми Ганді.
 Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Проблема маскультури.
XX століття – примітивізація і „варваризація” культури?
Діяльність Римського клубу.

Питання для самостійної роботи:

1. Як вплинули історичні реалії на культурний процес у XX ст.?
2. Розкрийте зміст поняття „інтегративність” культури.
3. Як ви розумієте поняття „конгломератність” культури?
4. У чому виявилася духовна криза XX ст.?
5. Як осмислювали кризові явища в культурі О. Шпенглер, М. Бердяєв, П. Сорокін?
6. Як ви оцінюєте явище маскультури?
7. У чому суть концепцій культури Х. Ортега-і-Гассета та Р. Гвардіні?
8. Чому в XX ст. з’являється теорія антисцієнтизму?
9. Які основні ідеї вчення А. Печчеї?
10. Запропонуйте свої методи подолання соціокультурної кризи.

Список літератури:

- Дейвіс Н.* Європа: Історія. – К., 2000. (к.м.)
Долгов К. От Киркегора до Камю: Очерки европейской философско-эстетической мысли XX века. – М., 1990. (к.м.)
Самосознание европейской культуры XX в. – М., 1991. (к.м.)
Шпенглер О. Закат Европы. – М., 1992.
Вебер А. Кризис европейской культуры. – СПб., 1999.
Ортега-и-Гассет Х. Восстание масс // Вопросы философии. –1989. –№3,4.
Печчеи А. Человеческие качества. – М., 1980.
Швейцер А. Упадок и возрождение культуры. – М., 1993.
Сорокин П. Человек, цивилизация, общество. – М., 1992.
Мамфорд Л. Миф машины. – М., 2001.
Тоффлер Э. Третья волна // <http://www.tomsk.ru/Books/Toffler/>

ТЕМА 29. МОДЕРНІЗМ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

1. Особливості мистецтва XX ст. Модерністська та реалістична тенденції в культурі XX ст.
2. Течії модернізму:
 - Фовізм.
 - Кубізм.
 - Футуризм.
 - Конструктивізм.
 - Абстракціонізм.
 - Експресіонізм.
 - Дадаїзм.
 - Сюрреалізм.

Тематика наукових есе:

Література „втраченого покоління”.
Музична творчість Прокоф’єва, Шостаковича, Стравінського.
Феномен кіномистецтва.
Голлівуд – „фабрика мрій”.
Вплив позаєвропейської культури на естетику модернізму.
Кольорові симфонії Анрі Матіса.
Творчість Пікассо.
Африканська скульптура і мистецтво кубізму.
Футуризм: ідеалізація урбанізму, індустрії, агресивної особистості.
Пафос міста в архітектурі Ле Корбюзьє.
Архітектурна містика Антоніо Гауді.
Абстракціонізм як втеча від реальності.
Ф. Кафка – „поет хаосу”.
Сальвадор Далі і сюрреалізм.
Музей сучасного мистецтва Гугенхейма.

Питання для самостійної роботи:

1. Яких ви знаєте представників течії реалізму в літературі, образотворчому мистецтві, музиці, кіномистецтві XX ст.?

2. Які причини появи модернізму в культурі ХХ ст.?
3. Прокоментуйте слова Х. Ортега-і-Гассета про модернізм: „Художник осліп для зовнішнього світу і повернув свою зіницю всередину до внутрішніх суб'єктивних пейзажів”.
4. Наведіть приклади зрощення мистецтва і політики у ХХ ст..
5. Як митці різних течій модернізму сприймали індустріалізм та урбанізм?
6. Яку течію модернізму М. Бердяєв аналізує у праці „Криза мистецтва”?
7. Як у мистецтві абстракціонізму відображаються слова Оскара Уайльда: „Мистецтво починається там, де закінчується природа”?
8. Як у діяльності дадаїстів відобразилася думка Т. Тцари: „Війна зруйнувала гуманістичну цивілізацію. Це свідчення її неспроможності. Слід зліквідувати цю цивілізацію, підриваючи її основи – думку і мову”?
9. Прокоментуйте тезу: „Події нашого часу як ніколи раніше набувають змісту у термінах сюрреалізму: факти таборів смерті, Хіросіма, В'єтнам, трансплантація органів, космічні дослідження – все це має властивість бути ірраціональним і сенсаційним”.

Список літератури:

- Долгов К.* От Киркегора до Камю: Очерки европейской философско-эстетической мысли XX века. – М., 1990. (к.м.)
- Самосознание европейской культуры XX в.* – М., 1991. (к.м.)
- Полевой В.* Малая история искусств. Искусство XX века. – М., 1991. (к.м.)
- Сарабьянов Д.* Стилль модерн. – М., 1989. (к.м.)
- Куликова И.* Философия и искусство модернизма. – М., 1980. (к.м.)
- Малахов Н.* О модернизме. – М., 1975. (к.м.)
- Крючкова В.* Социология искусства и модернизм. – М., 1979. (к.м.)
- Рожин А.* Сальвадор Дали. – М., 1989. (к.м.)
- Егоров И.* Казимир Малевич. – М., 1990. (к.м.)

ТЕМА 30. ПОСТМОДЕРНІЗМ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

1. Реалістичні тенденції у мистецтві др. пол. ХХ ст.:

- Неореалізм.
- Магічний реалізм.
- Психологічний реалізм.
- Інтелектуальний реалізм.

2. Феномен постмодернізму:

- Поп-арт.
- Гіперреалізм. Фотореалізм.
- Сонористика. Алеаторика.
- Хеппенінг. Мистецтво саморуйнування.
- Концептуалізм.

Тематика наукових есе:

Магічний реалізм Габрієля Маркеса і латиноамериканський колорит.

„Людину можна убити, але перемогти її неможливо” (Хемінгуей).

Психологічний реалізм кіномистецтва Фелліні і Бергмана.

„Мистецтво є життям у світлі думки” (творчість Манна, Шоу, Уеллса, Брехта).

Постмодернізм як „заперечення заперечення”.

Поп-арт як реакція на безпредметне мистецтво.

Алеаторика: у світі панує випадковість.

Імпровізація в постановках хеппенінгу.

Концептуалізм – аналітичність і дематеріалізація мистецтва.

США – мистецький клондайк др. пол. ХХ ст.

Феномен рок-культури.

Питання для самостійної роботи:

1. Чи погоджуєтесь ви з думкою, що реалізм у мистецтві др. пол. ХХ ст. орієнтований на використання модерністського досвіду?
2. Як історичні реалії вплинули на культуру др. пол. ХХ ст.?
3. Як ви розумієте слова Адорно: „Після Освенціма не може бути літератури”?
4. Як у творчості Г. Маркеса реалізоване сформульоване письменником завдання „вивернути дійсність на другий бік, щоб роздивитися, яка вона зі зворотної сторони”?
5. У чому полягає хемінгуейвський „принцип айсберга” і як він проявився у мистецтві ХХ ст.?
6. Які особливості постмодерністського світогляду?
7. Прокоментуйте тезу: „Постмодернізм – грандіозний проект звільнення від влади Бога, розуму, часу”.

8. Що символізує імітація розколеного скла на портреті чоловіка на картині Тріппа „Легка тріщина“?
9. Як можна застосувати слова Тютчева: „Думка висловлена є брехнею” до художньої концепції мистецтва саморуйнування?

Список літератури:

- Лук'янець В., Соболев О. Філософський постмодерн: Навч. посібник. – К., 1998. (к.м.)
Полевой В. Малая история искусств. Искусство XX века. – М., 1991. (к.м.)
Куликова И. Философия и искусство модернизма. – М., 1980. (к.м.)
Малахов Н. О модернизме. – М., 1975. (к.м.)
Современное западное искусство XX века / Авт. кол. В. Турова, Т. Левая, О. Леонтьева. – М., 1988. (к.м.)
Энциклопедия постмодернизму / За ред. В. Тейлора. – К., 2003.
Борев Ю. Эстетика. – М., 2005.
Козловски П. Культура постмодернизма: Общественно-культурные последствия технического развития. – М., 1997.
Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. – М., 1996.
Людницкий В. Магия кино. – М., 1989.
Бобринская Е. Концептуализм. – М., 1994.

ТЕМА 31. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ НАРОДІВ СВІТУ

1. Особливості культури народів Азії у XX ст.: Японія, Китай, арабський Схід.
2. Сучасна культура Латинської Америки.
3. Культура сучасної Африки.
4. Історія світової культури як єдність у множинності, цілісність у багатоманітності.

Тематика наукових есе:

- Японія – „музей азійських культур”.
Сучасний японський театр.
Кінематограф Японії.
Китай: поєднання культурних традицій і новацій.
Пекінська опера.
Кінематографічний діалог Китаю і США.
XXI століття – „вік Тихого океану”.
Сіднейська опера як шедевр архітектури.
Релігійний ентузіазм народів арабського Сходу.
Мексиканський живопис „великої трійки” (Рівера, Ороско, Сікейрос).
Латиноамериканські танці.
Бразильський карнавал.
Здобутки африканістики.
Ненасильницька діяльність М. Ганді і К. Нкруми.
Негритянський джаз.
Спорт у житті народів Африки.

Питання для самостійної роботи:

1. Чим пояснюється „економічне диво” Японії?
2. Прокоментуйте слова відомого діяча Д. Ікеда про XXI ст. як епоху Азії і Тихого океану, де „Японія повинна взяти на себе керівну роль у процесі поступового переходу від західної цивілізації до нової, тихоокеанської”.
3. Що ви знаєте про творчість А. Куросави?
4. У чому суть китайської „соціалістичної духовної цивілізації”?
5. Яка особливість сучасної китайської драматургії?
6. У чому специфіка латиноамериканської романістики XX ст.?
7. Як у культурі Латинської Америки виявляється ігрове, карнавальне начало?
8. Які світові мистецькі феномени XX ст. виникли на основі африканської культури?

Список літератури:

- Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол та ін. – К., 2003.
Малявин В. Китайская цивилизация. – М., 2000.
Овчинников Е. Ветка сакуры. – М., 1971.
Сэнсом Д. Япония. Краткая история культуры. – СПб., 1999.
Японский феномен. – М., 1996.

- Ислам на пороге XXI века. – М., 1986.
Концепции историко-культурной самобытности Латинской Америки. – М., 1978.
Полевой В. Искусство стран Латинской Америки. – М., 1967.
История Африки. Хрестоматия. – М., 1979.
Кулик С. Черный феникс: африканские сафари. – М., 1989.
Львова Э. Культура народов тропической Африки: взаимодействие культур и тенденции развития. – М., 1996.

10. Методи контролю

Контроль виконання курсової роботи включає поточний контроль за виконанням розрахунків за трьома розділами та захист перед комісією. Оцінка виконання та захисту курсової роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

11. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- Ø максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- Ø при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час семінарських занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Історія світової культури» оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді й окремо середнє арифметичне із оцінок на модулях. Ці два середні арифметичні додаємо. Одержану суму середніх арифметичних множимо на коефіцієнт 5. За семестр студент набирає до 50 балів.

Бали за аудиторну роботу не відпрацьовуються у разі пропусків без поважної причини. Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

2. МОДУЛЬНИЙ (ПРОМІЖНИЙ) КОНТРОЛЬ

Модульний контроль (МК) проводиться двічі у I семестрі і двічі у II семестрі, відповідно до графіка навчального процесу.

Оцінка модульного контролю (МК-1, МК-2, МК-3, МК-4) виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу даного МК. Використовується п'ятибальна шкала оцінювання. Середнє арифметичне оцінок за МК істотно впливає на поточну успішність – кількість балів, набраних за семестр. У кінці семестру виводиться бал поточної успішності студента – кількість балів (до 50), що є сумою середніх арифметичних оцінок на семінарських заняттях і оцінок на модулях, помноженою на коефіцієнт 5.

Контрольні заходи модульного контролю з «Історії світової культури» проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми модульного контролю: письмові завдання, усні колоквиуми та ін. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході модульного контролю або при одержаній незадовільній оцінці за результатами модульного контролю йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку. При цьому одержана позитивна оцінка модульного контролю виставляється в журнал обліку роботи академічної групи через дріб.

3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і модульної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни «Історія світової культури» передбачена така форма звітності, як іспит, який проводиться двічі: у I та II семестрах. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На іспиті – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 24 балів.

Іспит є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу з «Історії світової культури» і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю. Оцінка за екзамен «автоматично» не виставляється.

Іспит з «Історії світової культури» проводиться у письмово-усній формі. Студенти отримують письмові тестові завдання (25 питань), за які максимально можна отримати 25 балів. Друга частина іспиту передбачає усну відповідь на питання з дисципліни, за яку також можна набрати максимально 25 балів. 25 балів за усну відповідь виставляється таким чином:

- 22-25 балів – «відмінна» відповідь;
- 18-22 бали – «добра» відповідь;
- 17-10 балів – «задовільна» відповідь;
- 9-0 балів – «незадовільна» відповідь.

Таким чином, сумування письмово і усного опитування дає кількість балів підсумкового контролю.

Оцінка ECTS та визначення	Кількість балів від 1 до 100	Оцінка за традиційною п'ятибальною системою	
A – відмінно	91-100	Відмінно	5
B – дуже добре	81-90	Добре	4
C – добре	71-80	Добре	4
D – задовільно	61-70	Задовільно	3
E – достатньо	51-60	Задовільно	3
FX – незадовільно	25-50	Незадовільно	2
F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	0-24	Незадовільно	2

В екзаменаційну відомість обліку успішності та навчальну картку студента вносяться такі показники:

1 графа – поточна успішність, тобто кількість балів, набраних за семестр (0-50 балів);

2 графа – сумарна кількість балів, набраних на іспиті і протягом семестру (0-100);

3 графа – оцінка за шкалою у системі ECTS, позначена буквою (A, B, C, D, E, F);

4 графа – оцінка за п'ятибальною національною шкалою;

5 графа – оцінка за шкалою у системі ECTS, позначена словом (відмінно, добре, дуже добре, задовільно, достатньо, незадовільно).

Якщо успішність студента оцінена загалом як незадовільна, то у відомість виставляється відмітка «F» і студент скеровується на повторну здачу іспиту, у такому випадку необхідна значна подальша робота. Якщо знання, показані студентом при здачі іспиту незадовільні, у відомість виставляється «FX» і студент скеровується на повторну здачу іспиту.

12. Методичне забезпечення

Комплексна програма з курсу „Історія світової культури” для студентів філософського факультету (спеціальності „Культурологія”). – Львів, 2008.

Плани семінарських занять з курсу „Історія світової культури” для студентів філософського факультету (спеціальності „Культурологія”). – Львів, 2008.

Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / За ред. А. В. Яртіся, В. П. Мельника – Львів, 2005.

Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997.

Полікарпов В. Лекції з історії світової культури. – Харків, 1990.

Культурологія. Учебное пособие для студ. высших учебных заведений. – Ростов-на-Дону, 1999.

Курс лекцій з української та зарубіжної культури: Навч. посібник / За ред. Л. Дещинського. – Львів, 1999.

Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 2000.

Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К., 2000.

Бичко А. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Курс лекцій. – К., 1992.

3. Рекомендована література

Базова

- Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / За ред. А. В. Яртіся, В. П. Мельника – Львів, 2005.
- Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 1997.
- Полікарпов В.* Лекції з історії світової культури. – Харків, 1990.
- Культурологія. Учебное пособие для студ. высших учебных заведений. – Ростов-на-Дону, 1999.
- Курс лекцій з української та зарубіжної культури: Навч. посібник / За ред. Л. Дещинського. – Львів, 1999.
- Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Левчук. – К., 2000.
- Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В.* Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К., 2000.
- Бичко А.* Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Курс лекцій. – К., 1992.
- Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник / За ред. Н. Горбача, С. Гелея, З. Росінської– Львів, 1992.

Допоміжна

- Основи художньої культури. Ч.1.: Теорія та історія світової художньої культури: Навч. посібник для вищ. навч. закладів / За ред. В. Лозового, Л. Анучиної. – Харків, 1997.
- История зарубежного искусства / Под ред. М. Кузьминой, Н. Мальцевой. – М., 1984.
- Очерки истории искусства / Под ред. Н. Григоровича, Г. Поспелова. – М., 1987.
- Виппер Б.* Введение в историческое изучение искусства. – М., 1985.
- Дмитриева Н.* Краткая история искусств. Вып.1. – М., 1968.
- Дмитриева Н.* Краткая история искусств. Вып.2. – М., 1991.
- Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посібник / За ред. Н. Миропольської, Е. Белкіної, Л. Масол, О. Оніщенко. – К., 2001.
- Дейвіс Норман.* Європа: Історія. – К., 2000.
- Бичко А., Бичко І., Табачковський В.* Історія філософії: Підручник. – К., 2001.

14. Інформаційні ресурси

- Печчеи А.* Человеческие качества // http://www.val--s.narod.ru/pec_gl9.htm
- Тоффлер Э.* Шок будущего // <http://yanko.lib.ru/gum.html>
- Фукуяма Ф.* Великий разрыв // Электронная библиотека AzbukNET/<http://azbuk.net>

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ З «ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ»

Тестові завдання з курсу „Історія світової культури”

Модуль I „Первісна та старосхідна культурно-історичні епохи”

- 1.З яким історичним періодом пов'язують виникнення поняття культура?
- 1)Епоха Нового часу. 2) Давньогрецька доба. 3) Давньоримська доба. 4) Первісна епоха. 5) Середньовіччя.
- 2.Автор трактату про землеробство (що в перекладі звучить агрикультура), який закликав обробляти землю з особливим душевним станом.

1) Марк Тулій Ціцерон. 2) Марк Порцій Катон. 3) Тит Лукрецій Кар. 4) Гай Юлій Цезар. 5) Публій Марон Вергілій.

3. Німецький філософ, історіограф XVII ст., який вживав термін культура як самостійний і надав йому ціннісного звучання: культура – те, що підносить людину, доповнює її природу.

1) Нідерман. 2) Гердер. 3) Кант. 4) Пуфендорф. 5) Люттер.

Екзаменаційні питання з курсу „Історія світової культури”

1. Розкрийте зміст поняття культури як ціннісного феномену.
2. Розкрийте зміст поняття світової культури.
3. Розкрийте проблему динаміки культури: культурна самобутність та взаємодія.
4. Історична типологія культури та проблема її критеріїв.
5. Розкрийте проблему періодизації культури.
6. Історична типологія культури: міфологічний підхід.
7. Історична типологія культури: археологічний підхід.
8. Історична типологія культури: формаційний підхід.
9. Історична типологія культури: цивілізаційний підхід.
10. Історична типологія культури: есхатологічний підхід.
11. Історична типологія культури: технологічний підхід.
12. Історична типологія культури: мистецький підхід.
13. Поясніть поняття культурно-історичної епохи.
14. Які предмет і завдання курсу „Історія світової культури”?
15. Яка історико-археологічна періодизація Первісної культури?
16. Які особливості Первісної культурно-історичної епохи?
17. Розкрийте проблему антропосоціогенезу.
18. Які здобутки Первісної культури (палеоліт, мезоліт, неоліт)?
19. Проаналізуйте духовну культуру Первісної епохи: релігійні вірування та мистецтво.
20. Розкрийте зміст культурологічного поняття Стародавній Схід.
21. Які існують концепції історії культури Стародавнього Сходу? Яка періодизація старосхідних культур?
22. Які особливості Стародавнього Сходу як культурно-історичної епохи?
23. Яка джерельна база єгиптології? Розгляньте головні віхи історії Стародавнього Єгипту.
24. Які періодизація та особливості культури Стародавнього Єгипту?
25. Проаналізуйте давньоєгипетську релігію та міфологію.
26. Як розвивалися наукові знання, техніка та архітектурне будівництво у Стародавньому Єгипті?
27. Як розвивалися писемність, література та образотворче мистецтво у Стародавньому Єгипті?
28. Яка джерельна база вивчення культури Межиріччя? Які головні віхи історії Шумеру, Аккаду, Вавилону та Ассирії?
29. Які періодизація та характерні риси історії культури Месопотамії?
30. Охарактеризуйте релігійно-міфологічні уявлення жителів Месопотамії.
31. Проаналізуйте писемність, наукові знання, освіту та літературу Межиріччя.
32. Які особливості та здобутки архітектури та образотворчого мистецтва Межиріччя?
33. Які джерельна база, періодизація та особливості культури Східного Середземномор'я?
34. Які культурні здобутки стародавньої Фінікії?
35. Яка історія старовірської культури та в чому полягає її всесвітньо-історичне значення?
36. Проаналізуйте Старий Завіт як священну книгу іудеїв. Що таке бібліологія?
37. Які джерела та основні віхи історії Стародавнього Ірану?
38. Які характерні риси культурного розвитку стародавнього Еламу, Мідії, Персії?
39. Проаналізуйте релігійно-міфологічні уявлення давніх іранців.
40. Які особливості та здобутки давньоіранського мистецтва?
41. Які періодизація, основні віхи історії та характерні риси староіндійської культури?
42. Які особливості соціального устрою індійського населення та у чому виявився його вплив на розвиток культури?
43. Які релігійні вірування Стародавньої Індії?
44. Проаналізуйте писемність, освіту та наукові знання у Стародавній Індії.
45. Які прикметні риси та досягнення давньоіндійського мистецтва?
46. Яка періодизація давньокитайської культури? Висвітліть історію найдавніших китайських держав.
47. Які типові риси давньокитайської культури?
48. Які суспільно-політичні та релігійні вчення існували у Стародавньому Китаї?
49. Проаналізуйте писемність, літературу та наукові знання Стародавнього Китаю.

50. Які особливості розвитку архітектури та образотворчого мистецтва Давнього Китаю?
51. Які періодизація та особливості давніх культур Америки?
52. Які найдавніші культурні феномени мали місце в Мезоамериці?
53. Яка історія культури ацтеків та майя?
54. Яка історія культури інків?
55. Розкрийте зміст Античності як культурологічного поняття.
56. Які типові риси Античної культури?
57. Яка періодизація давньогрецької та давньоримської культур?
58. У чому актуальність та всесвітньо-історичне значення Античної культури?
59. Які особливості культури Стародавньої Греції?
60. Висвітліть Егейський (крито-мікенський) період давньогрецької культури.
61. Висвітліть Героїчний (гомерівський) період давньогрецької культури.
62. Висвітліть Архаїчний період давньогрецької культури.
63. Висвітліть Класичний період давньогрецької культури.
64. Висвітліть Елліністичний період давньогрецької культури.
65. Які сім чудес світу виділяли стародавні греки?
66. Які особливості культури Стародавнього Риму?
67. Висвітліть Етруський період давньоримської культури.
68. Висвітліть Царський період давньоримської культури.
69. Висвітліть культуру періоду Римської республіки.
70. Висвітліть культуру періоду Римської імперії.
71. Висвітліть питання виникнення християнства за часів Римської імперії.
72. Розкрийте зміст Середньовіччя як культурологічного поняття.
73. Які особливості середньовічної культурно-історичної епохи?
74. Які типові риси культури західноєвропейського Середньовіччя?
75. Які характерні риси середньовічної культури Візантії, арабського Сходу, Індії, Китаю, Японії?
76. Яка періодизація культури західноєвропейського Середньовіччя?
77. Які здобутки культури раннього західноєвропейського Середньовіччя?
78. Охарактеризуйте культуру зрілого західноєвропейського Середньовіччя.
79. Охарактеризуйте художньо-естетичні стилі західноєвропейського Середньовіччя.
80. Поясніть феномен рицарської куртуазної культури.
81. Які особливості та періодизація візантійської культури?
82. Які здобутки раннього періоду візантійської культури?
83. Які здобутки центрального періоду візантійської культури?
84. Яке історичне значення візантійської культури та у чому її вплив на традиції Київської Русі?
85. Розкрийте зміст культурологічного поняття арабський Схід. Які основні віхи історії арабів?
86. Які особливості ісламу, і як він вплинув на культуру арабського Сходу?
87. Як розвивалися наукові знання в культурі арабського Сходу?
88. Охарактеризуйте мистецтво арабо-мусульманського світу.
89. Висвітліть середньовічну культуру Індії.
90. Висвітліть розвиток культури у середньовічному Китаї.
91. Охарактеризуйте традиційну культуру Японії.
92. Розкрийте зміст Ренесансу як культурологічного поняття.
93. Яка періодизація культури епохи Відродження? Висвітліть основні віхи історії Європи XIII-XVI ст.
94. Які характерні риси історії культури італійського Відродження?
95. Які особливості Північного Відродження?
96. Які особливості Проторенесансу?
97. Проаналізуйте антропоцентризм Раннього Відродження.
98. Проаналізуйте титанізм Високого Ренесансу. Висвітліть творчість Леонардо да Вінчі.
99. Проаналізуйте титанізм Високого Ренесансу. Висвітліть творчість Рафаеля Санті.
100. Проаналізуйте титанізм Високого Ренесансу. Висвітліть творчість Мікеланджело.
101. Охарактеризуйте пізні Відродження.
102. Порівняйте характерні особливості Південного і Північного Відродження.
103. Які особливості Ренесансу у Нідерландах?
104. Які особливості Німецького Відродження?
105. Які особливості Відродження у Франції?
106. Які особливості Ренесансу в Англії?
107. Розкрийте зміст культурологічного поняття Реформація. Які історичні передумови та ідейні витоки Реформації?
108. Охарактеризуйте культуру Реформація і пояснити як вона вплинула на культуру народів Європи.
109. Які наслідки та культурно-історичне значення Реформації?
110. У чому суть Контрреформації, і які вона мала наслідки для культурного розвитку?
111. Розкрийте зміст поняття „культура Нового часу”. Які основні віхи історії Європи XVII-XVIII ст.?

112. Які характерні риси новочасної культури?
113. Охарактеризуйте філософсько-світоглядну революцію XVII ст.
114. Проаналізуйте наукову революцію XVI-XVII ст.
115. Охарактеризуйте Новий час як епоху мистецького плюралізму.
116. Які типові риси естетики бароко?
117. Проаналізуйте бароко в літературі, архітектурі, живописі.
118. Які характерні риси та принципи класицизму?
119. Охарактеризуйте класицизм у драматургії, архітектурі, живописі.
120. Охарактеризуйте реалізм у мистецтві XVII століття.
121. У чому суть культурологічного поняття „Просвітництво”? Які головні засади культури Просвітництва?
122. Які особливості англійського Просвітництва?
123. Проаналізуйте французьке Просвітництво.
124. Які особливості німецького Просвітництва?
125. Висвітліть художньо-естетичні напрями доби Просвітництва: класицизм, ампір, реалізм, сентименталізм.
126. Охарактеризуйте рококо як художньо-естетичний напрям.
127. Охарактеризуйте музичну культуру XVIII століття.
128. Які основні віхи історії та характерні риси культури XIX ст.?
129. Які суспільно-політичні чинники культури Європи та Америки XIX ст.?
130. Висвітліть роль науки та техніки в культурі XIX ст.
131. Які епохальні відкриття зроблено в науці і техніці XIX ст.?
132. Розкрийте суть поняття індустріальна цивілізація.
133. Як розвивалася філософія у XIX ст.?
134. Які особливості мистецького життя XIX ст.?
135. Охарактеризуйте романтизм як художньо-естетичний напрям.
136. Проаналізуйте реалізм як художньо-естетичний напрям XIX ст.
137. Охарактеризуйте натуралізм як художньо-естетичний напрям.
138. Охарактеризуйте імпресіонізм як художньо-естетичний напрям.
139. Охарактеризуйте постімпресіонізм як художньо-естетичний напрям.
140. Охарактеризуйте символізм як художньо-естетичний напрям.
141. Розкрийте суть поняття еkleктизм у мистецтві XIX ст.
142. Які основні віхи всесвітньої історії XX ст.?
143. Які особливості історії культури Новітньої доби?
144. Які характерні риси історії культури XX ст.?
145. Культурологічна думка про культуру XX ст. Футурологічні концепції.
146. Культурологічна думка про культуру XX ст. Проблема духовної кризи.
147. Розкрийте проблему маскультури.
148. Які особливості мистецтва XX ст.? Охарактеризуйте модерністську та реалістичну тенденції в культурі XX ст.
149. Проаналізуйте течії модернізму: фовізм, кубізм.
150. Проаналізуйте течії модернізму: футуризм, конструктивізм.
151. Проаналізуйте абстракціонізм як течію модернізму.
152. Проаналізуйте течії модернізму: експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм.
153. Охарактеризуйте реалістичні тенденції в мистецтві др. пол. XX ст.: неореалізм, магічний реалізм.
154. Охарактеризуйте реалістичні тенденції в мистецтві др. пол. XX ст.: психологічний реалізм, інтелектуальний реалізм.
155. Поясніть феномен постмодернізму.
156. Проаналізуйте постмодернізм у мистецтві: поп-арт, фотореалізм.
157. Проаналізуйте постмодернізм у мистецтві: сонористика, алеаторика.
158. Проаналізуйте постмодернізм у мистецтві: хеппенінг, мистецтво саморуїнації, концептуалізм.
159. Які особливості культури народів Азії у XX ст.: Японії, Китаю, арабського Сходу?
160. Охарактеризуйте сучасну культуру Латинської Америки.
161. Опишіть культуру сучасної Африки.
162. Розкрийте суть історії світової культури як єдності у множинності, цілісності у багатоманітності.
- 163.

Міжпредметні зв'язки

Дисципліна «Історія світової культури» читається на першому курсі культурологічного відділення, отож закладає підвалини ґрунтовних знань у галузі культурології. Дисципліна пов'язана з такими предметами, які вивчають студенти культурологічного відділення: «Всесвітня історія», «Історія української культури», «Історія світової літератури», «Історія мистецтва»,

«Історія філософії», «Історія релігії», «Етика», «Естетика», «Регіональна типологія культури», «Міфологія», «Філософія культури», «Морфологія культури» та ін.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЕРЕЛІК МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ дисципліни
«Історія світової культури»**

КУРС	ПРЕДМЕТ	ТЕМА	ПРЕДМЕТ	ТЕМА
I	<i>«Історія світової культури»</i>	1. Предмет та завдання курсу «Історія світової культури»	«Культурологія. Вступ до спеціальності»	2. Сутність культури 7-8. Динаміка розвитку культури 9. Культура і цивілізація
			«Історія української культури»	1. Феномен та витоки української культури.
II			«Регіональна типологія культури»	1. Теоретико-методологічні засади курсу «Регіональна типологія культури» 3. Регіональна морфологія світової культури
			«Морфологія культури»	3. Культура як феномен. Типологія культури. 7. Часові форми буття культури
III			«Філософія культури»	1. (Част. IV) Методологічні принципи вивчення історії культури 2. (Част. IV) Закономірності історичного розвитку культури
I	<i>„Історія світової культури”</i>	2. Первісна культурно-історична епоха	„Історія української культури”	1. Феномен та витоки української культури
II			„Релігієзнавство”	2. Походження та ранні форми релігії
I	<i>„Історія світової культури”</i>	3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха		
II			„Регіональна типологія культури”	3. Регіональна морфологія культури
III			„Історія релігії”	2. Релігійні традиції Стародавнього Єгипту та Межиріччя 3. Релігійні вчення Стародавніх Індії та Китаю
I	<i>„Історія світової культури”</i>	4. Історія культури Стародавнього Єгипту		
III			„Історія релігії”	2. Релігійні традиції Стародавнього Єгипту та Межиріччя
I	<i>„Історія світової культури”</i>	5. Розвиток культури Месопотамії		
III			„Історія релігії”	2. Релігійні традиції Стародавнього Єгипту та Межиріччя
I	<i>„Історія світової культури”</i>	6. Особливості культури Східного Середземномор'я		
III			„Історія релігії”	10. Релігійне вчення та етапи розвитку іудаїзму
IV			„Біблієзнавство”	2. Соціально-історичний та філософсько-світоглядний

				контекст формування Біблійних текстів 3.Склад та структура Біблії: канон тарого Завіту
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>7. Етапи становлення та розвитку культури Стародавнього Ірану</i>		
III			„Історія релігії”	8. Іранські релігійні вчення
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>8. Типові риси культури Стародавньої Індії</i>		
II			„Регіональна типологія культури”	6. Індійський культурний регіон
III			„Історія релігії”	7. Індійські релігійні вчення
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>9. Історична своєрідність культури Стародавнього Китаю</i>		
II			„Регіональна типологія культури”	5.1. Далекосхідний культурний регіон; китайський компонент
III			„Історія релігії”	5.Конфуціанство як релігійно-філософська система 6. Релігійне вчення даосизму
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>10. Формування та особливості культурного розвитку Давньої Америки</i>		
II			„Регіональна типологія культури”	9. Латиноамериканський культурний регіон
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>11. Античність як культурно-історична епоха</i>		
II			„Історія культурології”	1.2.Розуміння культури в добу античності
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>12. Історія культури Стародавньої Греції</i>		
II			„Міфологія”	Част.ІІІ. 1. Антична міфологія як основа європейської науки та культури
III			„Історія релігії”	4. Релігійні вчення греко-римського світу
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>13. Розвиток культури Стародавнього Риму</i>		
II			„Міфологія”	Част.ІІІ. 1. Антична міфологія як основа європейської науки та культури
III			„Історія релігії”	4. Релігійні вчення греко-римського світу
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>14. Середньовіччя як культурно-історична епоха</i>		
II			„Регіональна типологія культури”	4.1. Європейсько-північноамериканський культурний регіон: європейська специфіка
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>15. Історія культури західноєвропейського Середньовіччя</i>		
II			„Міфологія”	Част. ІІІ. 2. Міфологічність

				західноєвропейської середньовічної культури
II			„Історія культурології”	1.3. Особливості культурологічних уявлень в епоху Середньовіччя в добу Відродження
III			„Історія релігії”	12. Історія християнства та його конфесійних різновидів
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>16. Історія культури Візантії</i>	„Історія української культури”	2. Середньовічна українська культура
III			„Історія релігії”	12. Історія християнства та його конфесійних різновидів
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>17. Історія середньовічної культури арабського Сходу</i>		
II			„Регіональна типологія культури”	7. Арабо-мусульманський культурний регіон
III			„Історія релігії”	13. Релігійна доктрина та традиції ісламу
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>18. Розвиток середньовічної культури Індії та Далекого Сходу</i>		
III			„Регіональна типологія культури”	6. Індійський культурний регіон 5.1. Далекосхідний культурний регіон; китайський компонент 5.2. Далекосхідний культурний регіон; японський складник
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>19. Ренесанс як культурно-історична епоха</i>		
III			„Історія культурології”	1.3. Особливості культурологічних уявлень в епоху Середньовіччя в добу Відродження
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>20. Історія культури італійського Ренесансу</i>	„Історія української культури”	3. Український Ренесанс
III			„Історія культурології”	1.3. Особливості культурологічних уявлень в епоху Середньовіччя в добу Відродження
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>21. Головні тенденції історії культури Північного Відродження</i>	„Історія української культури”	3. Український Ренесанс
III			„Історія культурології”	1.3. Особливості культурологічних уявлень в епоху Середньовіччя в добу Відродження
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>22. Реформація в культурі Європи</i>		
III			„Історія релігії”	12. Історія християнства та його конфесійних різновидів
IV			„Філософія релігії”	5. Філософська теологія в системі конфесійного релігієзнавства
I	<i>„Історія світової</i>	<i>23. Новий час як культуно-історична</i>		

	<i>культури</i>	<i>епоха</i>		
III			„Історія культурології”	1.4. Культурологічні ідеї в творчій спадщині мислителів-раціоналістів XVII ст. 1.5. Основні риси і проблематики культурологічної думки доби Просвітництва
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>24. Художні напрями XVII ст.</i>		
IV			„Естетика”	5. Естетика відродження та Нового часу
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>25. Особливості розвитку культури доби Просвітництва</i>		
III			„Історія культурології”	1.5. Основні риси і проблематики культурологічної думки доби Просвітництва
IV			„Естетика”	6. Естетика Нового часу
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>26. Історія культури XIX ст.</i>		
III			„Історія культурології”	1.6. Проблеми культури в німецькій класичній філософії 1.7. Культурологічна думка XIX-поч. XX ст.
IV			„Естетика”	7. Розвиток естетичної думки в XIX ст.
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>27. Мистецькі напрями XIX ст.</i>	„Історія української культури”	5. Формування модерної української культури
IV				„Естетика”
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>28. Новітня культурно-історична епоха</i>	„Історія української культури”	5. Формування модерної української культури
I			„Сучасна українська культура”	3. Культура західноукраїнських земель в міжвоєнний період 4. Радянська українська культура
III			„Феномен масової культури”	3. Загальна характеристика масової культури
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>29. Модернізм як культурний феномен</i>	„Історія української культури”	5. Формування модерної української культури
IV			„Естетика”	7. Естетика модернізму
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>30. Історія культури доби постмодернізму</i>		
III			„Феномен масової культури”	9. Самовідчуття масової культури поч. XXI ст.
IV			„Естетика”	9. Естетичний вимір постмодерної доби
V			„Формування нової соціокультурної реальності в Україні”	2. Україна і постмодерна сучасність
I	<i>„Історія світової культури”</i>	<i>31. Головні тенденції сучасної культури народів світу</i>	„Культурологія. Вступ до спеціальності”	9. Культура і цивілізація
III			„Історія релігії”	14. Новітні релігійні течії та рухи”
III			„Соціальна культурологія”	2. Соціокультурні характеристики індустріального і постіндустріального суспільства

